

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
 4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyílt sor petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és écsanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, december 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- A második stáción.
- Aradi papok antimodernista esküje.
- Amikor a minisztert kapacitálják.
- Hamis tanúzással vádolt aradmegyei ügyvédek.
- Kormánygyalázó alpolgármester.
- Az első szerep.
- A delegációk első ülése.
- Tarkaságok.

Bécs—Budapest — és vissza.

Arad, december 28.

Hat órát tölt mindössze a trónörökös Budapesten. Egy napnak negyed-részt; annyi időt se, amennyi idő alatt jön s megy. Jön s megy; mintha azt mondaná a bécsi gyorsvonat vezetőjének: „várjon egy pár percig, amíg a delegációt megnyitom.” Megnyitja, elvégzi a kötelességét, amely, mint a király helyettesére hárult; azután a legelső vonattal siet vissza, hogy minél hamarabb a háta megett tudjon bennünke. Még cercelet se tart; világos jele annak, hogy nem szereti a magyarokat, nem szereti Budapestet, teher lenne neki a mi ünneplésünk s csak bosszantaná a magyar főváros szeretetének áradó megnyilatkozása. Hej, hej...

Ehhez hasonló, nyomtatás alá bujt és ismeretlenségben elhangzó sóhajok bizonyára nagy számmal fognak lebegni holnap, Ferenc Ferdinánd budapesti látogatása napján, vagy mondjuk: szereplése óráiban. Nem egészen

friss panaszok, a nemzeti önértet bizonyára jogossá teszi azokat, s erősebb gyökereket adnak a panaszoknak azok az emlékek, a melyek egy másik magyar trónörökös rokonszenves alakját, egyéniségét hozzák vissza. De vajjon tiszta gondolkodással mérve, egészen igazságosak-e ezek a panaszok?

A király utódja egész más valaki, mint például a köztársasági elnöknek kiszemelt, vagy reménybeli utódja. Ez addig is aktív valaki, a mig utódja a hatalmon van; s ha azzal egy politikai, gazdasági hitet és nézeteket vall, nem kell azzal törődnie, hogy vajjon a hatalmon levőt miként érintik az ő cselekvései, nyilatkozatai. Keresnie kell a szereplést, az emberekkel, a pártokkal, az ugynevezett döntő tényezőkkel a kapcsolatot, a szereplést, a rokonszenvet, hiszen az ő hatalomra jutása csak folytatása lesz előbbeni működésének.

A király kiszemelt örökösét a helyzete egész másra utalja. A trónörökös-resszort semmiféle törvényben, parancsban nincs meghatározva, szabályozva; talán azért is olyan nehéz azt közmegelegedésre betölteni. Amíg a király él és uralkodik, addig a trónörökös csak méltóság, dísz, de politikai, kormányzási és egyéb, a nyilvánosság bírálata alá tartozó ügyekben: senki. A hatalmon levővel szemben való ildomosság — vagy talán ennél

is több valami, — tiltja, hogy olyasmit tegyen, amiből ellentétet lehetne keresni közte és az uralkodó között; a miből azt következtethetnék, hogy az után ő másként fogja ezt, azt csinálni, mint a mai uralkodó. Hogy mint fogja csinálni, azt talán maga se tudja, hiszen évről-évre, hónapról-hónapra megváltozhatnak a koronát támogató és a koronával hadilábon álló pártok; új többség új programmal jöhet s az alkotmányos királynak mindegyiket kedvesen és nyájasan kell fogadnia, mihelyt többség. Tudhatja-e a trónörökös, hogy akkor melyik, ma talán formát se öltött osztrák, vagy magyar pártból valók fog „kedves”-eknek nevezni a miniszterre avató kéziratokban?

Miután pedig nem tudhatja, s miután a trónörökös politikája csak ott kezdődhetik, a mikor megszűnik trónörökös lenni, — talán van valami észszerű ebben a kimértségben, a melynek érdességét mi jobban érezzük, de talán Ausztriában is kijut belőle valami. A trónörökös — legalább nyíltan és bebizonyíthatóan, — ott se keveredik a politikába, ott is csak katona, méltóság, vagy pedig más parádéknál viseli a funkciót, a mely holnap, Budapesten, a delegációk megnyitásánál ráesett, hogy a király helyettese legyen. A magánember Bécsből is visszasiet Konopistba, mert a politikust ott se igen találhatni.

Nem olyan nagy baj tehát, hogy a

Budapesti ház.

Írta: Holló Márton

Még álltak a sudár fenyőszálak a készülő nagy házak előtt, az ablakok még üresen tátották szájukat, s az első emelet nyersen mutatott rőt téglahusukat a sovány falak. De azért negyedre már hirdették a plakátok a kisebb és nagyobb lakásokat, az üzleti és pincehelyiségeket, s gyaluforgács és festékszag között mustrálgatta már a lakáskereső népség a sok rendetlen helyiséget, ahonnan regényesen villantak ki éjszakánként s vaskosarokban izzó koksx vörhenyeges fénye: Az izgékonyabb fantázia váromladékok üregeit látta és komor harminák bandáját a tűz körül.

Lázás serénységgel tisztogatták, öltöztették kívül az épületet, a gerendák bontogatása közben egy öreg tót meg is billent egy hétfő reggel valami keskeny deszkaszálon s két emeletnyi magasságból lépett le az utcára. Összetört testét, amely fölött ott nyögött, jajgatott ugyancsak az építkezésnél fűradó vén felesége és suhanc-fia, nagy tolongás közepette, csöngve-bongva vitték el a mentők. A szigorú háziúr, aki az utolsó időben minden nap ott látatlankodott az építkezésnél, dühöngött és átkozottul szidta a pallért, pedig az amugy is nyavalyás volt már a bíróságtól való féltében. Délutánra azonban megint csak tolatkodó robotolás volt az egész ház, fűrészelés, kalapálás töltötte be a levegőt, csak néha-néha remegett meg egy-egy gyáva napszámosszív, ha véletlenül a

reggeli zuhanás helyéhez vetődött, vagy felpillantott arra a deszkapallóra, amely még mindig ott nyúlt ki a magasban az egyik ablakpárkányról.

Óriási lépésekkel haladt előre a munka. Egy nap annyi változást mutatott fel, mint a kényelmes munka idején akár egy hét. Már az udvart is kirakták a kis kockakövekkel, már ki is voltak pingálva a szobák, villamos felszerelés, fürdőszobák is rendben voltak, — de hiába, még se lehetett kész minden a kellő időre. Egy fiatal házaspár és egy vidékről fölkerült család néhány nappal előbb szeretett volna beköltözni, de vágyuk nem teljesülhetett. Az asztalosok sok dologgal elkésztett, a parketteket az utolsó pillanatban is gyalulgtatták még, a papírsapkás mázoló néhány napra elmaradtak valami összekülönbözés címén s a lépcsőházat akkor akarták befejezni, amikor már társzekerek állottak a ház előtt és hordták fel a butorokat. Ugyancsak a lépcsőházban a mozaik se akart sehogysem sikerülni s amíg bibelődtek ezzel a szakértő mesteremberek, csak a keskeny esigalépcsőn lehetett akadálytalanul feljárni. Festékes dézsák, vizes csöbrök, létrák alkalmatlankodtak még, a piktorok hagyták ott állítólag bosszúból, mert nem engedték befejezni a munkát. A lakók zugalódtak egyet-egyet, de arra se értek nagyon rá, volt még elég gondjuk a maguk berendezkedésével. Friss volt, új volt a lakás, tiszta, takaros, se féreg, se moesok, ami hátra maradt volna más emberfiától, de mégis csak bevalló-

dott itt-ott, hogy az új lakásnak is megvan a maga hátránya.

Hát eltakarodtak valahogy hetek múlva a mindenféle munkások s nem tekintve a lépcsőháznak, meg a kapualjnak durván alámeszelt falait, amelyek úgy maradtak még bizonytalan időre, valamilyen állandó állapot létre jött egyelőre. Csak a hideg, meszes, festékes szagot árasztották ki magukból szakadatlanul a falak s az új ajtók, ablakfák firniszillatai makacsodtak még hónapokig. Tavaszra újra megjöttek a mázoló elnyühetetlennek látszó papírsapkájukban, újra táncoltatták a lépcsőkön a lajtorjakát és a magas boltozat alatt különös melódiák lebegtek újra viszhangosan. Méla baritonok és elnyomott tenorok.

De elmúlt ez is, elmúltak az asztalosok, lakatosok és mindenféle egyéb mesteremberek egy esztendőn belül kötelek javításai, szétment ajtók, megrepedezett mázolások kiigazítása; elhelyezkedett, esőtől, hótól már egy kis patinát is a Kapott a ház és a szomszédos házóriásokkal összeszokva, remegett, lihegett együtt a nyughatatlan nagy várostesttel, meg a maga belső erjedésétől. Alig született meg fájdalomsvajadás közben, egyszeribe hozzá öregedett kiélt testvéreire. Benne is voltak már lázak, nyavalyák, amelyek sorra vándoroltak, egyik részéből a másikba, vagy egyszerre léptek fel több helyen is. Házbérzavarok, végrehajtók járása-kelece, lakások rejtett bajai, amik csak utóbb, apránként fakadnak ki, mint sokáig lap-pangó fekélyek s amiknek az orvoslását attól

trónörökös csak azt fogja felolvasni a király nevében, amit a király olvasott volna föl; nem baj, hogy nem kérdezi meg egyik-másik delegátustól, hogy milyen volt az őszi buza átlagos hozama, s az iránt se fog érdeklődni, hogy ez, vagy az a delegátus azelőtt is tagja volt-e a delegációnak és hogy tartalékos tiszt-e stb. Sokkal inkább lehetne baj abból, ha a trónörökös a maga lelkéből való nyilatkozatokat tenne a politikáról, hadügyi kérdésekről, amelyekből következtetéseket lehetne levonni, amelyekből lassanként ki alakulna a trónörökös politikája, szemben a király politikájával. Sőt esetleg formát kaphatna a trónörökös pártja, mint különálló tábor. Az ilyesmi lehetséges Szerbiában, de egy nyugati nagyhatalomban alig képzelhető.

Lehet, hogy Rudolf trónörökös másként tette volna, lehet, hogy külföldi trónörökösök másként teszik s lehetséges, hogy a trónörökös csakugyan elválasztja valamely érzés a magyaroktól, Budapesttől; de azt nem lehet elvitatni, hogy abban, a mit tesz, és a hogy teszi, sok okosság lesz, sok férfiúi tapintat és sok olyan előrelátás, a mit a jövő talán igazolni fog.

A miskolci jelölés kulisszatitkai. Miskolcra írják: Lipesei Adám volt kerületében, az északi kerületben, veszedelembe sodorták a munkapárti zászlót. A legalkalmasabb munkapárti jelölt itt kétségtelenül Hazai Samu honvédelmi miniszter lett volna, a kinek még ellenjelöltje sem akadhatna. Az se látszott lehetlenségnek, hogy a helybeli kotériák torzalkodásainak közepett valami alkalmasnak látszó idegen ember juttassa győzelemre a kormány-pártot. Innen azonban a miniszterelnökhöz és az országgyűlési munkapárt vezérkarához, úgy látszik, az az információ ment, hogy csak helybeli jelölt mentheti meg a munkapárt sikerét, becsületét. Következett a jelölés. *Tarnay* alispán *Vadnay* Tibor megyei főjegyzőt portálta és a budapesti irányadó helyeket is abba a felfogásba ringatta, hogy *Vadnay* főjegyzőnek képviselővé való megválasztása feltétlenül bizonyos. Ennek oka pedig nem az, hogy az alispán a főjegyzőt államférfiúnak szánta, ha-

nem az, hogy a főjegyzői állásba Bónis első aljegyzőt szeretné mentül előbb bejuttatni. Összehívták a kerületi munkapárt végrehajtó bizottságát, egyúttal publikálták *Vadnay* jelöltségét. A bizottság azonban, a melyben a borsodmegyei nemzeti kaszinó meglehetősen kisebbségben van, leszavazta az alispánt, *Vadnayt*, leszavazott mindenkit és *Genesi* Samu dr. miskolci ügyvédet jelölte. Nagy szaladgálás támadt Miskolc és Budapest között, majd szíves üzenet ment *Genesi* Samunak, hogy *semmiféle támogatásra ne várjon*. *Genesi* másnap visszalépett, a visszalépésből azonban felekezeti kérdés támadt. E közben az ellenzék részéről addig kapacitáltak *Bizony* Akos volt képviselőt, míg ez el nem szánta magát a jelöltség vállalására s tegnap már programbeszédet is mondott. A esztroniak, fuvarosok között a munkapárt jelöltjét, *Vadnay* Tibor főjegyzőt nem igen ismerik, a kereskedők és iparosok pedig csöppet se lelkesednek érte.

VIDÉK.

Lelkész-beiktatás. A battonyai görög katolikusoknak sok esztendő, régi vágyuk teljesedett be az elmúlt vasárnapon, amikor új lelkészüknek, *László* Jánosnak beiktatási ünnepségeit tartották. A beiktatás délelőtt 9 órakor kezdődött és *Laurán* Miklós dr. ker. esperes, aradi plébános végezte nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében. Félkettőkor barátságos ebédet adott *Papp* József Gyula téglagyáros vendégszerető házában az új lelkész és a vendégek tiszteletére. Az ebéd alatt több felköszöntő volt. Táviratilag üdvözölték *Hosszu* Vazul lugosi gör. kath. püspököt; *Csernovics* Diodor dr. aradi áll. jószágigazgatót, *Justh* Gyula és *Návay* Lajos dr. vtt. tanácsosokat.

Választás Ujszentannán. Ujszentannán ma ejtették meg a községi képviselőtestületi tagok választását. Az első kerületben megválasztott rendes tagok: *Müller* József, *Millich* József, *Kapesz* József, *Müller* János, *Tenzler* József, *Weissenburger* Antal, póttag: *Kresz* Nándor. Második kerületi rendes tagok *Helstern* Antal, *Fuszt* Márton, *Köhler* Ferenc, *Mahler* István, póttag *Metz* András. A választás teljes rendben, minden iucidens nélkül folyt le.

várná a lakó, akit a ház boldog tulajdonosává avatott a végzet. Az pedig torkig van a házával, a köteles egy esztendő után hallani se akar újabb áldozatról. Boldoguljanak már el nélküle a lakók, semmi közük egymáshoz, semmi köze a házához, látni se akarja, hozzá senki ne is járjon. Ott a házmester, az szedje be a pénzeket, ő meg elmegy máshová lakni egészen más városrészebe. Csak neki hagyjanak már békét!

Elél a ház aztán magától, gazda nélkül, csak a házmester vállán nagyobb a teher. És úgy értik a gondok a sokasodást. Már hurcolkodnak ki és be negyedkor, már vannak bepörlések is, visszatartott butorok is. És közben olyan igazán vén tud lenni ez az új bérbarlota. Házasadnak benne az emberek és születések, halálozások is történnek a falai között.

Elsőbb volt egy haláleset. Valami szegény asszony a padlás alatt. Mikor híre ment, megborzongott az élőkben az aggályos érzés:

— Nagyon korán történt ez itt... Minek volt?

Aztán nem is olyan sokkal később, talán csak néhány hónap telt el és meghalt egy ur, lejjebb. Gazdag agglégény. És a kicsiny, kopott temetés után jött a pompás, amelytől fekete lett egészen a magas kapualja — olyan nagyon sietett ki rajta az ember — és künn az utcán reggeltől délutánig ezüst gombos bottal topogott a fagyos kövezeten a gyászos portás.

Hanem derűs vigasztalásnak közbe esett egy lakodalom, s akkor szépen fésült, színes

ruhás nyoszolyólányok röpködtek a gangon és keztüis gavallérok virágokrétákat vittek utánuk. Ez napsugaras volt, nem olyan sötét, mint a gyászdalos kar, amelytől megrendült a lélek.

Azontul semmi sem zavarta a születéseket, amint egyszer megindultak. Csudálatos, épen egy emeletre járt az isten áldása, egy kicsit a magasba, ott csupa fiatalokat keresett fel és mindenütt akkor kopogott be először. A második télen kezdte a karsu mérnőkné, s az emberek összezsápták a kezüket, mert az nagy meglepetés volt. Senki se sejtette, senki észre nem vette, különösen, hogy a mérnőkné az utolsó hetekben nem igen mutatkozott. Hanem a szomszédos fogalmazókkal mindenki tisztában volt, s az elegáns szőke asszony büszkén is várta a boldogságot, és végtelen gyöngédséggel mosolygott be a konyhaablakon, amely mögött később maga a mérnőkné fűrésztgette a legénykáját. Az urát is hívogatta a nagy látványosságra, pedig nem is ismerte egymást a két asszony, csak késő tavasszal barátkoztak össze a folyosón, mikor már mind-egyikük a maga fiacskáját vitte ki friss levegőre. A harmadik baba, kicsi lányka, májusban csöppent az emeletre, de azt úgy hozta már magával egy beköltözött kis piktorné. Hajnal-arcu, fekete hajja, nagy kékszemű asszonyka, aki olyan csöndesen, olyan szeliden tudott eljátszadni a babuskájával, s olyan szemérmes komolysággal sietett be mindig hazatérő ura elől az előszobába, hogy senki az ő szerelmes

A második stáción.

(A főrendiház ülése.)

Távirati tudósítás.

Arad, december 28.

Az utóbbi hónapokban a képviselőházban elfogadott törvények ma második stációjukhoz jutottak: keresztül esusztak a főrendiház plenumán s most már szentesítés végett az utolsó stációhoz: a felség íróasztalára kerülnek.

A főrendiház mai üléséről ez a tudósításunk szól:

Csáky Albin gróf elnök negyedtízennyolc órakor nyitotta meg a főrendiház ülést. Meleg szavakban parentálta el az elhunyt *István* Vilmos szombathelyi püspököt. Több elnöki irromány bemutatása után a mentelmi bizottság jelentését olvassák fel. A bíróság *Edelsheim-Gyulay* Lipót bárót gyorsajtás miatt kéri kiadatni. A panasz hiányossága folytán a főrendiház nem adja ki *Edelsheim-Gyulayt*.

Napirend szerint a bírák és ügyészeknek az igazságügyminiszteriumba való ideiglenes alkalmaztatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása következett. Az igazságügyi bizottság jelentése nyomán a főrendiház a javaslatot vita nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Ezután a káliumsókról, valamint az ásványolajfélék és földgázokról szóló törvényjavaslatokat fogadják el. *Podmanitzky* Géza báró a pénzügyminiszter felvilágosítását kéri a földgázok használatára vonatkozólag.

Lukács László pénzügyminiszter rövid felvilágosítása után a főrendiház elfogadta a törvényjavaslatot.

Következett az alföldi első gazdasági vasut r.-t., valamint a hajdusámson—nyirbatori helyi-erdeki vasutvonalak engedélyezése tárgyában benyújtott törvényjavaslatok tárgyalása. Általánosságban és részleteiben is elfogadják.

A munkásbalesetbiztosítási viszonyosság iránt Olaszországgal kötött egyezményt változatlanul elfogadják.

A fehér vagy sárga foszforral való gyújtógyártás eltiltásáról szóló törvényjavaslatot vita nélkül elfogadják.

Az iparfelügyelők 1908. és 1909. évi tevékenységéről szóló jelentéseket tudomásul vették.

Balás Lajos püspök kijelenteni óhajtja, hogy az elnök mindenkor a kötelességteljesítés valóságos mintaképe volt. Az újév alkalmából az elismerés zászlaját hajtja meg az elnök előtt. (Eljenzés.)

Csáky Albin gróf elnök köszönetet mond az elismerésért s a főrendek munkásságához kíván sok sikert.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés véget ért.

csokolódzását ne lássa. A leánykája őt is közelebb hozta a másik két asszonyhoz és aztán hármában ápolgatták, nevelgették a picinyeket. Elesiripeltek, adták egymásnak az okos tanácsokat, s közben müértően csipkedték a kis combocskákat, hogy mennyit kövéredtek, s titokban, hogy melyik különb.

Nézte ezt többször a legmesszebb eső sarokból egy különös asszony. Aki már régen ott lakott, de még ismerte valaki. Első szempillantásra látszott, hogy idegen. Csontos arcu, erősen megnőtt, szinte katonás, s bár nem járt messze attól a határtól, ahol az asszonytól elveszik már a jelzést, hogy fiatal, azért még egészen életre való, sőt szép is volt. Szinte özvegynek tetszett, annyira magányosságban élt, olyan ritkán került haza az embere. S ha meg is jött, egy, vagy legföljebb két nap volt az, amit otthon töltött. Olyankor színházba mentek, s hazajövet vidámságot, zongoraszót, éneket hallottak át a közös falon a fogalmazókkal. Ha eltűnt hosszabb időre megint a férfi, az asszony újra csöndesen élt és csak néha ment ki délután uzsonnára. Angolországból került el magyarok közé, a férjéről azt tudták, hogy olyasvalaki, akit az üzlete mindig távol tart hazulról.

Bent a mérnőkné kis szalonjában egyszer csak újságot mondott a szőke fogalmazóné:

— Képzeljék csak, mi történt az este?

Aradi papok antimodernista esküje.

— Mit tartalmaz az eskü? —

— Az Aradi Bollony tudósítójától. —

Arad, december 28.

X. Pius pápa rendelete értelmében ez év végéig mindama egyházi férfiak, akik hitoktatással, teológiai tanítással foglalkoznak, kötelesek esküvel bizonyítani hitüségüket. Ez a nevezetes rendelet, mely tulajdonképpen nem is újítás, arra szolgál, hogy a klérus kebelében észlelt modernista mozgalmaknak vessen gátat.

Az esküt a püspök vagy ennek helyettesítésében az esperes kezébe kell letenni. A esznádi egyházmegyének esküre kötelezett tagjai közül az ujaradi esperességhez tartozóak a napokban jelentek meg *Kristofcsák Gyula* ujaradi esperes hivatalában, hogy eleget tegyenek kötelességüknek. Minthogy az aktus nyilvánosság teljes kizárásával titokban történt meg, csak most adunk róla hírt.

Tizenhárom lelkész, közte a minorita rend több tagja, tett az ujaradi esperes előtt tanubizonyosságot hitüségéről. A tulajdonképeni eskümintát elhangzása előtt az esperesnek minden jelen volt elmondotta a *Credot*, majd a következő és X. Pius pápa által felújított esküvel fogadta, hogy csak a római szentszék által megengedett teológiai elveket tartja igazságoknak:

— En, N. N. rendületlenül vallom mindazt az igazságot, melyet az egyház a maga esalhatatlan tanszékéből hirdet, felállított és magyarázott, de különösen a doktrina ana alapvető tételeit, melyek a jelenkor tévtanai ellen irányulnak. Mindenek előtt vallom, hogy istent — a dolgot kezdetét és végét, — az értelem természetes viláosságának útján, a látható dolgok segítségével, azaz a teremtetés látható műveiből úgy lehet megismerni, mint az okot az okozat következtében. Másodsorban el ismerem a kinyilatkoztatás külső bizonyítékait, azaz az isteni tényeket, ezek közt elsősorban a csodákat és próféciákat mint a keresztény vallás isteni eredetének biztos jeleit. Vallom, hogy ezek a bizonyítékok nemcsak minden idő és minden ember intelligenciájának eredményei, hanem a jelen kornak is teljesen megfelelnek.

Harmadszor: Vallom szilárdan, hogy az egyház a kinyilatkoztatott igének őrzője és ta-

nítója és hogy az igazi és történeti Krisztus által annak életében alapított meg közvetlen módon, és vallom, hogy ez az egyház Péterre, az Apostoli hierarchia fejére és annak utódaira, az idők végtelenségéig van építve.

Negyedszer: A hitnek tételeit őszintén fogadom el, úgy mint azokat az apostolok s a hitű atyák ránk hagyták, úgy érzem, s úgy magyarázom, mint ők. És azért abszolúte elvetem a dogmák evolúciójának heretikus tanát, mert e szerint a dogmák értelme megváltozhatnék, más értelemmel bírhatnának, mint amilyet elsősorban az egyház adott nekik. Elvetem egyidejűleg azt a tévtant, hogy Krisztus menyasszonyára és éber őreire bízott isteni hit helyébe, emberi lelkiismeretből származó filozófiai fikció vagy világeremtési elmélet lenne helyezhető, amely emberi törekvéből születve a jövőben korlátlan fejlődésnek van kitéve.

Ötödször: Teljes bizonyossággal ragaszkodom ahhoz és őszintén vallom, hogy a hit nem vak vallásos érzés, amely az emberi túlaradó lelki mozgalmak sötét mélységeiből száll föl, erkölcsileg alakul nem bír, a szív szorongásából és az az akarat nyomása következtében keletkezik, — hanem hogy az intelligenciának és az igazságnak valóságos helyeslése, egy olyan helyeslés, amely által istennek autoritása miatt mindezt igaznak hisszük, ami isten által mondatott, bizonyított és nyilvánított, mert az ő valósága abszolút, mert ő az alkotónk és mesterünk. Teljes tiszteléssel vetem magam alá mindamaz eliteléseknek, magyarázatoknak és szabályoknak, a melyek a „Pascendi enciklikában”, továbbá a „Lamentabili dekretumban” foglaltatnak, különösen azoknak, amelyek a dogmák történetével foglalkoznak. Egyidejűleg elvetem azoknak tévedését, akik azt állítják, hogy az egyház által előadott hit ellenkezik a történelmmel és hogy a katolikus dogmák mai értelmezésükben a keresztény vallás autentikus eredetével nem hozhatók összhangzásba.

Elvetem és elitélem azoknak a véleményét is, akik azt tanítják, hogy a keresztény kritikusnak az egyénisége felosztható hívőre és historikusra, mintha a historikusnak joga lenne ahhoz, azt helyesnek vallani, ami a hittel ellenkezik, vagy mintha szabad lenne amaz egyetlen feltétel mellett, hogy nem direkte a dogmát tagadja meg, olyan premisszákat felállítani, amelyekből az a végeredmény következne, hogy a dogmák hamisak, vagy kétségesek.

Elvetem a szentírás magyarázatának azt a módját, amely az egyháztradíciójával, az apostoli szék szabályaival ellentétben oly módszert követ, mint amilyennel a racionalisták dolgoznak és amely ép annyi merészséggel, mint szemtelenséggel legfőbb és egyetlen szabályul csak a szöveg-kritikát ismeri el.

Továbbá elvetem azok tévedéseit, akik azt állítják, hogy a történeti és teológiai kérdésekkel foglalkozó tudósnak előbb el kell vetnie minden tudását, amely arról akarta őt meggyőzni, hogy a katolikus tradíciónak természetfölötti az eredete és hogy isteni segítségben részesül az, aki a kinyilatkoztatott igazságok minden egyes tételét hiszi. Elvetem azoknak a tévedéseit is, akik azt állítják, hogy az egyházi atyák iratai egyáltalában nincsenek felruházva szentesített tekintéllyel, hanem csak a tudomány elvei és a kritikának függetlenségét bizonyító módszer szerint úgy értelmezendők, amint az ember egy profán okiratstudiumát folytatni szokta.

Vallom, hogy teljesen szabad vagyok a modernisták ama tévelygésétől, amely szerint a megszentelt tradícióban semmi isteni nincs, vagy — és ez még veszedelmesebb, — hogy isteni csak panteisztikus értelemben van, úgy hogy csak pusztán tények vannak, amelyek a történelem tényeivel összehasonlíthatók és akik azt vallják, hogy csak egyetlen tény van, hogy az emberek munkájuk, ügyességük és tehetségük következtében ugyanazt végezték, amit Krisztus és az ő apostolai megkezdettek.

Végül utolsó lehelletemig szilárdan vallom az egyházatyáknak az igazságról hirdetett biztos kritériumát és ez az, hogy nemcsak az tartandó fel, ami az egyes ember műveltségi fokának és korának megfelel, hanem hogy az abszolút igazság, amelyet kezdetben az apostolok hirdettek, sem nem gyarapodott, sem nem táult.

Kötelezem magamat, hogy mindezeket hűségesen, teljes terjedelmükben megtartom; és sem tanítás alkalmával, sem máskor, sem szóval, sem írásban ellenük nem cselekszem.

Megemlítjük, hogy ezt az esküt a püspökök és egvéb főpásztorok ez ideig is kötelesek voltak letenni és a pápa csak a mindig egyre erősödő modernista mozgalom hatása alatt tette kötelezővé az alsóbbrendű papságra is. Megemlítjük még, hogy ezt az esküt az arra kötelezett aradi egyházi férfiak valamenynyien letették.

TANÜGY.

(—) A gáji elemi iskolák megnyitása. *Vargassay Lajos* polgármester, *Tisch Mór dr.* főorvos előterjesztése alapján elrendelte, hogy az iskolai szünet leteltével, 1911. január 2-ikán a difteritisz járvány miatt a gáji elemi iskolák-

— Ugyan mi esoda? — várta kíváncsian a másik két asszony.

— Világért ki nem találják!... Benn volt nálam az angol asszony!

— Ah! És hogyan történt?...

— Hát kilenc óra is elmúlt már, az uram nagyon késott, Bandika pedig különösen rossz volt. Ekteleimül sivalkodott. Hirtelen esöngetnek... azt hittem, az uram... de nem mehettem ki a Bandika miatt. Julis nyitott ajtót, s aztán hallom, hogy nem az uram hangja, hanem valami asszonyé. Kidugom a fejemet, hát ott beszél az előszobában Julissal. Mikor meglátott, akkor mintha vissza akart volna fordulni zavarában, de mégis maradt. Felém jött, bemutatkozott. Clemingsné... És elmondta, hogy a Bandika sirása hozta be. Azt hitte, hogy nem vagyunk otthon s a eseléd hagyja sínni a gyereket... Megköszöntem neki, hogy az milyen szép volt tőle és bevezettem. Néhány percig időzött s az alatt olyan boldog volt, hogy a Bandikát becézhetette. Ha ő neki is volna ilyen drága babuskája! — Mondta sokszor és olyan sajtáságosan borult el erre az arca...

— Igaz! És milyen nyelven beszélt? — kérdezte a kis piktorné.

— Valahogy elkinlódott magyarul és angol meg német szavakat kevert bele a beszédjébe...

— De különös... nem az ura nevét mondta — jegyezte meg most a mérnőkné. — Annak magyar a neve.

— Igaz — hagyta helyben a másik kettő,

és ezen eltanakodtak egy darabig, de végül nem törődtek a dologgal. Hátha csak véletlenség volt...

... A nagy angol asszony aztán néhány hét múlva megint bekerült a fogalmazónéhoz s ennek az ismeretségnek a révén a többi asszonynyal is összekerült egyszer-kétszer a folyosón, amikor jól öltözötten el-el ment néha hazulról. Finom volt a toellettje, de nem feltűnő. A viselkedése sem tolakodó, inkább illedelmes, különben is csak a koesikájukban gyöngyő apró emberkében gyönyörködött futólagosan. De magához nem hívott be senkit, továbbra is csak rendes magányosságában élt, valami titokzatos önkéntes számkivetésben, amelyben csak hűséges cseléje volt osztályostársá. Egy-egy élénkebb pont, változatosabb mozgalom ebben az egyhanguságban a férfi megérkezése volt, de az is olyan magyarázhatatlan, homályos. Talán senki a házban nem látta jönni-menni, talán rá sem ismert volna senki, ha valahol másutt látja.

Ősz elejére egészen bevette magát a fészkebe az angol asszony s olyan feltűnő volt az elmaradása, hogy betegnek hitték. De egy októberi napon szokatlan elevenség mozgolódott a saroklakás körül. A férj, bár csak néhány pappal előbb utazott el, ismét otthon termett és őt magát is megelözte egy másik férfi. Hire ment, hogy az orvos s az is kitudódott, hogy még az este óta jelen van egy jeles asszonyság is. Ki is volt már található, de meg a különben bámulatosan hallgatag mindenestély is elárulta, hogy minden pereben várják azt a kis nevezetességet, akihez ilyen nagy asszisztencia kellett.

Hanem alig egy órával a megérkezése után megint elment a férfi. Komolyan elment, elatazott. Halaszthatatlan üzleti ügyekben. Már-már azt hitték, hogy yak lármára jött meg. De nem úgy volt. Délutánra megtörtént a várva várt esemény. És akkor megbeszélések történtek az emeleten:

— De hát lehetséges-e?

— Hogy ilyenkor a férj otthon ne legyen!

— Van-e a világon üzlet, amit a férj abba ne kell hogy hagyjon, ha az asszonya így ég és föld között lebeg!

— Hol van az a főnök, aki ilyenkor szabadságot nem ad?!

Csakhogy nem sokára volt még különb ok is a bámulásra! Talán két nap se telt bele és a gyereket már meg is keresztelték és meg is jött egy parasztasszony a környékről és el is vitte magával azt a néhány órája nyafogó kis valamit. Nagyon csekélyke cókmoikkal, tarka kis vánkosban. Ezen lehetett még csak sopánkodni istenigazában.

Egészen magára maradt megint az angol asszony hűséges mindenestélyével, aki sehogy sem tudott már titkot tartani. Hanem elmondta bizony sokszor napjában, hogy az ő nagyságája bent az ágyban alaposan és sokat sir.

A fogalmazóné, bármilyen bolond dolog volt mindez, gyöngé jó asszonyi szívének még sem parancsolhatott és harmadnapra boment az ő boldogtalan szomszédjához.

Hát az, amint meglátta, először is nagyon elérékenyedett. Csurogtak le a könnyei szeméből a paplan világos kék selymére. Majd

ban az előadásokat megkezdjék. Tisch dr. főorvos azt jelentette, hogy Gájban a roncsló toroklob elvesztette járvány jellegét és csak az ovódák zárvaratását hozza javaslatba.

Amikor a minisztert kapacitálják.

— Egy különös küldöttség. —

(Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.)

Arad, december 28.

A főrendiház mai ülése után Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter küldöttséget fogadott a képviselőház társalgási termében. A küldöttség tisztelgése olyan érdekes körülmények között történt, hogy annak lefolyásáról érdemes részletesen beszámolni.

A küldöttség egy vicinális vasut érdekében kereste föl a kereskedelmi minisztert. A deputációnak adott válaszból az derül ki, hogy Hieronymi nem követi azt a régi sablont, amelynek receptje alapján a miniszterek aranyhegyeket szoktak ígérni a hozzájuk forduló küldöttségnek. A kereskedelmi miniszter nyílt őszinteséggel szokta föltárni a küldöttségek előtt, hogy teljesítheti-e a kérelmüket, vagy sem. Így tett most is. Ez alkalommal még könyebb tette feladatát az a körülmény, hogy a küldöttségmenesztés titkos célja: egy vállalkozó anyagi érdekének előmozdítása volt. Ezt a miniszter éles szeme azonnal észrevette és a deputáció fogadásánál diplomatikusan éreztette is ezt a faktumot.

A küldöttség fogadás lefolyása a következőképpen történt:

Szatmár és Ugocsa vármegyék küldöttségének az volt a kívánsága, hogy a tervezett *halmi-bikszádi* vasut előmunkálati engedélyét meghosszabbítsák, szemben a kereskedelmi miniszter döntésével, amellyel az engedélyt megtagadta. A küldöttséget Csaba Adorján főispán vezette, mintegy százan vettek benne részt, köztük Szatmár- és Ugocsamegye alispánjai, főszolgabírái, Szentiványi Gyula, Barta Ödön és Bródi Ernő országgyűlési képviselők. A küldöttség színt magyar, román és ruthén parasztok alkották. A küldöttség előzőleg a mi-

hirtelen kedélyváltozás állott be nála. El kezdett örülni, ujjongani, meg úgy tenni, mintha ott mellette egy csipkés, másnis kis jószág pihegne. Azt ő a kebléhez szorongatta és örült neki, mint egy dedós gyereklányka a babájának:

— Mennyire szeretlek én téged, te kis virágom, pirinkóm, aranyos bolondságom!

Hanem csak bele esett megint a sötét kétségbeesésbe:

— Hogy miért vert meg engem úgy az isten, miért nem lehetek én is olyan mint más anyák?!

Most már bizalmasabb térére ment be egy lépéssel a fogalmazóné.

— De hát, jó asszonyom, itthon is lehetne az a kis kaba. Csak egy dadával kellene több, s az se kerül olyan sokba...

— Igaz, igaz! — zokogott rá a halovány angol asszony és beborította az arcát a két fehér tenyerébe — az jó volna, akkor én boldog volnék, de nem lehet, istenem nem lehet!... Nem mondhatom el! Nem lehet minderről beszélni!...

Az angol asszony aztán fölkelt, megint erős lett, nagy és egészséges. Hanem jött a tél és még jobban befurta magát a szobájába. Tavaszra egy kicsit kibujt megint, csak hogy egyszer se ment be a fogalmazónéhoz és az asszonyok is egészen elhúzódtak előle. Most már tudták, hogy mért csak Clemingsné s hogy mért jár csak olyan nagyon ritkán és olyan nagyon kis időre haza az ura...

niszterelnöknél járt a vasut sürgetése ügyében. A miniszterelnök megígérte közbenjárását.

Hieronymi miniszter a képviselőház társalgási termében fogadta a küldöttséget. Csaba Adorján előadta, hogy meggyőződött a vasut szükségességéről, azért vállalta el a deputáció vezetését. Kérte a minisztert, hogy vegye fontolóra még egyszer a kérdést. Ezután Barta Ödön beszélt hasonló szellemben.

A kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy ő meg fogja a kérvényt vizsgálni, de figyelmezteti a küldöttség tagjait, hogy ez tisztán jogi kérdés. Törvény írja elő, hogy meglevő vasutnak konkurenciát csinálni nem lehet.

— Nem hiszem, hogy tehetek valamit az érdekükben. Egyáltalán szükségtelen volt, hogy ennyien feljöjjenek — mondotta — elég lett volna ha hárman jöttek volna hozzám.

Barta Ödön a közvéleményre hivatkozott, amelyet tekintetbe kell venni, nehogy hatalmi és politikai szempontokat mondjanak a visszautasítás okául.

— Ah kérem, szólt közbe Hieronymi — nekem volt egy barátom, aki még a tifuszt is a közvéleménnyel akarta gyógyítani.

Szentiványi Gyula a közérdek nevében akarta kapacitálni a minisztert.

— Nekem ne beszéljenek közérdekről — válaszolt Hieronymi — ha arról volna szó, vajjon feljöttek volna-e ennyien? Itt a maguk érdekéről van szó s ez legfeljebb helyi érdek.

— Akkor arra kérjük Nagyméltóságodat — folytatta a rábeszélést Szentiványi — legyen egy kissé elfogult a két vármegye iránt.

— Ez ki van zárva. Erre ne számítsanak az urak. Ajánlom magamat.

Egy természetes magyar ember, aki már időközben is nagy nyugtalanságot árukt el, panaszlólag szólt oda az épen induló miniszterhez:

— Kegyelmes uram, valamennyien tönkremegyünk.

A kereskedelmi miniszter a drámai kiáltásra visszafordult:

— Csak azt mondhatom, hogy a kérdést én már higgadtan megfontoltam.

Nagy zszibongás támadt erre, többen a miniszter körül csoportosultak s úgy kérték, hogy teljesítse kívánságukat. Szentiványi azt hangoztatta, hogy mindenkinek csak haszna lesz a vasutból.

— Ah kérem, kérem — mondta a miniszter — hát ezeknek az uraknak mi haszna lesz belőle. Ajánlom magam.

Ezzel kilépett a teremből és a kupolaterem üvegajtáját betette maga után. Ebben a pillanatban egy magyar gazda harsány hangon kiáltotta utána:

— Hát a gyümölcsessel kegyelmes uram, mi lesz?

A gyümölcs szóra a miniszter visszafordult, kinyitotta az üvegajtót s azt kérdezte:

— Miféle gyümölcsessel?

— Nagyon nagy haszna lenne a népnek a gyümölcs szállításból, — panaszkodtak többen egyszerre.

— Nincs ott gyümölcs, ismerem én az önök vidékét és népét. Sokkal jobban, mint akárki az urak közül. Ajánlom magam.

A miniszter ezzel Chorin Ferenc társaságában végleg eltávozott a társalgási teremből, egy tekintetet vetve a terem háttérébe, ahol az egész tárgyalás alatt figyelve állott — az érdekelte vállalkozó.

AZ ELSŐ SZEREP.

— Ferenc Ferdinánd budapesti utja. — A szociálisták tüntetése. —

(Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.)

Arad, december 28.

Holnap történik meg az, amiről hetek óta irnak a lapok, s amely folyton foglalkoztatja a politikai világot. Holnap játszsa el Ferenc Ferdinánd első közjogi szerepét: megnyitja Budapesten a delegációkat, azután gyorsan visszautazik Bécsbe, családja körébe.

Ennek a várva-várt aktusnak egyik érdekes előhírnöke az a népgyűlés, amelyet ma este tartottak meg a budapesti szociálisták s amelyen szónokuk kijelentette, hogy nem sokat remélhet a nép Ferenc Ferdinándtól.

A delegátusok a trónörökös előtt.

Budapestről jelentik: A magyar delegátusokat a király képviseletében Ferenc Ferdinánd trónörökös csütörtökön déli tizenkét órakor a következő szertartások rendje szerint fogja fogadni: A fogadásra kitűzött időben az országos bizottság tagjai a királyi várak szertartási helyiségében, az ugynevezett fehér teremben jelennek meg, mire a főudvarnagy a delegátusokat a kihallgatási terembe vezeti s ott a trón előtt félkörbe állítja fel. Ugyanott a közös miniszterek, a magyar királyi miniszterelnök, valamint a királyi főkamarsásmester, a testőrseg kapitányai és őfensége főudvarmestere is megjelennek. A magyar királyi főkamarsásmester jelentést tesz őfenségének, aki kihallgatás lévén, az emelvényen a trónszék előtt megáll. A magyar királyi főkamarsásmester, a testőrkapitányok, az udvarmester a trón mellett jobboldalon megszabott helyeken, a közös miniszterek és a magyar miniszterelnök a trón baloldalán helyezkednek el. A delegáció elnöke beszédet intéz őfenségéhez, aki válaszol az üdvözlő beszédre s utána belső termeibe vonul vissza. Öltözik a hadsereghez tartozóknak diszruha szolgálati jelvény nélkül, a többieknek nemzeti diszöltöny, vagy frakk. Nagykeresztek szalagjai nem viselendők.

Szociálisták tüntető népgyűlése.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Az építőmunkások otthonában ma este népgyűlést tartottak a szociálisták abból az alkalomból, hogy Ferenc Ferdinánd holnap először végez közjogi funkciót. A népgyűlésen Kunfi Zsigmond mondott nagyhatású beszédet a *dinasztia és az általános választói jog* címen. Beszédét azzal kezdte, hogy azokért a támadásokért, amelyek a nép ellen folyton megisméltődnek, az alkotmány minden faktora felelős és így a dinasztia se vonhatja ki magát e felelősség alól. Nem állítja azt, hogy mindenért a dinasztia a felelős. Az uralkodó család is csak egy annyi, mint egy osztály, s annyi rá a befolyása a társadalom többi osztályának, amennyire az egyes osztályok szervezve vannak. Ezért történik meg aztán, hogy gyakran a királyok akaratuk ellen kénytelenek eljátszani a történelemben azt a szerepet, amelyre egyes társadalmi osztályok kényszerítik. Legyen a munkásság is olyan erős, hogy előírhasa az uralkodónak: mit tegyen a jövőben. A Habsburgok mindég elég okosak voltak ahhoz, hogy megértsék a szavát annak az osztálynak, amely erősen szervezve volt; megfogják tehát érteni a nép kívánságát, ha a nép elég erős, aminthogy az uralkodók mindig megértették a nemesség kívánságát, mert a nemesség erősen szervezve volt. Így sikerült Ausztriában az uralkodótól kiesikarni

az általános választójogot. Ujabban szokássá vált a Belvedere felé fordulni és sokan hisznek abban a legendában, hogy a Belvedere ura támogatja a nép törekvéseit. A szónok nem hisz ebben. Az a nézete, hogy az uralkodóknak legfontosabb az, hogy a katonai szükségleteket megkaphassák s ha ez megvan, akkor nem törődnek az általános választójoggal. Azért kell megtagadni az ujoncokat, akkor az uralkodót arra lehet szorítani, hogy megadja a népnek az általános választójogot.

A népgyűlés alatt semmi incidens sem történt.

Hamis tanuzással vádolt aradmegyei ügyvédek.

— Főtárgyalás a törvényszéken. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

rad, december 28

Az aradi kir. törvényszék első büntető tanácsa Bittó József ítéltáblai bíró elnöklésével ma kezdett hozzá Morár Valér dr. máriaradnai és Kurtucz Kornél dr. színyérváraljai ügyvédek bünpörének tárgyalásához. Az aradi kir. ügyészség a nagyváradi főügyészség utasítására egy-egy rendbeli hamis tanuzás büntetvével vádolja az ügyvédek azért, mert alaposnak látszik a gyanu, hogy Morár dr. és Kurtucz dr. a Vaszi Flore szabadhelyi lakos elleni polgári és büntető ügyben esküvel megerősített hamis tanuvallomást tettek. A ma kihallgatott tanuk vallomásai eléggé terhelők a vádlottakra nézve. A meglehetősen bonyolult ügy számai tíz évre nyulnak vissza és a tényállás a legérthetőbben Vaszi Flore vallomásából tűnik ki. A szabadhelyi földműves a következőket mondotta el a tárgyalás során.

A sértett vallomása.

— Édes atyám, Vaszi Szávu, szabadhelyi lakos még 1895-ben reám ruházta körülbelül háromezer korona értékű ingatlan vagyont az életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartásával és annak kikötésével, hogy én köteles vagyok összes adósságait kifizetni. Édes atyámmal mindaddig a legjobb egyetértésben éltem, amíg nővérem férjhez nem ment Kantár Petru szabadhelyi lakoshoz. Sógorom állandóan ellenem izgatta édesatyámat és szemrehányásokat tett neki, miért iratta rám a vagyont. Sikertől is annyira ellenem tüzelni az öreg, hogy édes atyám 1900. év végén azzal a követeléssel lépett fel, engedjem meg, miszerint az ingatlanokra 1000 korona kölcsönt vegyen fel. Ezt a kérést elutasítottam. Erre atyám megharagudott és azzal fenyegetett meg, hogy akaratom ellenére is fel fogja venni ezt az összeget az ingatlanokra. Ezt mások előtt is hangoztatta és hozzátette, hogy Morár Valér dr.-ral oly szerződést fog készíttetni, mely a velem kötött szerződést megsemmisíti és akaratom ellenére is az ingatlant saját nevére vissza fogja iratni.

Megijedtem és tanácsért Konopán Miklós községi jegyzőhöz fordultam. A jegyző megnyugtatót az iránt, hogy az én beleegyezésem nélkül sem kölcsönt felvenni, sem az ingatlanokat másra átírni nem lehet. Ez némileg megnyugtatót, de mikor 1901 január havában megint azt kezdték sutogni, hogy édes atyám tervez valamit ellenem és elakarja a földeket venni tőlem, bementem Radnára a telekkönyvi hatósághoz, ahol azt a megnyugtató felvilágosítást kaptam, hogy az átírás nem történt meg és a földek az én nevemen állanak. Foglalkozásomra nézve csősz vagyok és hetekig nem jövök a faluba. Nehány héttel a fentiek után Aradon a piacon véletlenül találkoztam Lutta Pável szabadhelyi lakossal, aki elmondotta,

hogy azt hallotta, miszerint az apám ki akar forgatni a földekből és többször látta az öreget Radnán, ami feltűnő volt neki. Ezt hallva, a következő napon Komlosán Péterrel és Dömével bementünk Radnára a telekkönyvi hatóságához. Ott azután nagy meglepetéssel tudtuk meg, hogy az ingatlanok egy Morár Valér dr. irodájában készült szerződés alapján tényleg atyám nevére vannak írva. A szerződés szerint 1901 február 10-ről volt keltező, ügyleti tanuk Kurtucz Kornél dr. és Nuczu János irnok szerepeltek és ott volt a nevem is a szerződésen, amelyet én soha alá nem irtam.

A két Komlosánál rögtön elmentem Morár dr.-hoz, akinek előadtam, hogy az irodájában készült szerződés hamis, mert én az ő irodájában sohasem voltam. Morár dr. azonban kiutasított a szobából.

— Komlosán tanácsára rögtön ügyvéd után néztem és a radnai járásbírósnál ott találtam Simon Jerő aradi ügyvédet, kit Komlosán már előbből ismert. Ezt megbiztam, hogy vagyonom megmentése végett mindent megtegyen és meghatalmazást adtam neki. Simon elvállalta az ügyet és 1901. március havában törlési pert tett folyamatban. A törlési per folyamán ügyvédem már a válasziratban kérte a bünvádi eljárás megindítását a hamis szerződés szerzőinek megbüntetésére végett, mert nyilvánvaló volt, hogy itt nevémmel büns visszaélés történt. Tudomásomra jutott ugyanis, hogy atyám sógorommal Kantár Petruval jelent meg Morár dr. irodájában, őt Vaszi Floreként mutatta be, az ő személyazonosságát, mint Vaszi Florét pedig Kantár Zsiván, szabadhelyi lakos és édesatyám igazolták.

A polgári per során Kurtucz Kornél dr. Morár jelöltje és maga maga Morár dr. is azt vallották, hogy a szerződés készítésénél én saját személyemben szerepeltem eladóként és én voltam az irodában. Kurtucz azt mondotta, hogy ő engem már régebbi idő óta ismer néhai édesatyja, Kurtucz Mózes volt aradi ügyvéd irodájából és Morár dr.-tól is, akinél én többször megfordultam. Morár szintén azt vallotta, hogy a szerződés kötésénél én személyesen szerepeltem eladóként, mert úgy engem, mint édesatyámat még 1896-97-ből ismer, amikor mint ügyvédjelölt működött Suciu János dr. aradi ügyvédnél, akinél én több ízben jártam. Ezen vallomások alapján a polgári pert mind a három fórumon elvesztettem és a költségekben is elmarasztaltattam. Hasonlóképpen vallottak Kurtucz dr. és Morár dr. a Kantárék ellen okirathamisítás miatt indított bünvádi eljárás során a vizsgálóbíró előtt, minek következtében dacára a mellettem szóló kedvező vallomásoknak, a bünvádi eljárást Kantárék ellen megszüntették. Erre ezek ellenem hamis vád miatt bünvádi feljelentést tettek. 1908. február 1-én a főtárgyalást meg is tartották. Ezen a tárgyaláson engem Kurtucz dr. és Morár dr. vallomásai alapján dacára annak, hogy tíz tanu vallott mellettem, köztük Nuczu János, Morár dr. volt irnoka, aki a szerződés kötésénél mint ügyleti tanu jelen volt és megtekintésem után kijelentette, hogy nem én voltam az, aki Vaszi Flóreként szerepelt és akinek személyazonosságát Kantár Zsiván igazolta, dacára annak, hogy Eibenschütz Mór Szabadhely község aljegyzője azt vallotta, hogy atyám röviddel halála előtt őt, továbbá Goron Jócát és Martin Szávát és még két tanut magához hivatott és előttük kijelentette, hogy az 1901. február 10-én Morár Valér dr. irodájában készült szerződés hamis, annak megkötésénél én jelen nem voltam, hanem hogy helyettem eladóként Kantár Reton szerepelt és ezt a vallomást ő Vaszi Szávu kívánságára írásba is foglalta és

a tanukkal előttemeztette, és dacára annak, hogy Martin Száva és Goron Jóca ezt megerősítették, — engem a törvényszék mégis hét havi börtönre ítelt.

Ezen ítélet ellen én felebbezttem és a nagyváradi kir. ítéltábla a vád és következményei alól jogerősen felmentett, mert megállapította, hogy Morár Valér dr. érdekelt, mert velem perben állott, továbbá, hogy az aradi ügyvédi kamara által hat ízben pénzbüntetésre lett ítélve, öt ízben pedig bünfenyítő eljárás folyt ellene, csalás, okirathamisítás, hamis tanuzás büntette, hamis eskü büntette és rágalmazás vétsége miatt, ami vallomását aggályossá teszi, Kurtuczról pedig megállapította, hogy vallomása ingadozó és ellentétes, mert míg előbb azt vallotta, hogy engem régebben ismert, a bünvádi eljárás folyamán a gyulai rendőrkapitányság előtt azt a vallomást tette, hogy a szerződés megkötésekor látott először életében Morár dr.-nál.

A királyi tábla ítélete folytán a nagyváradi főügyészség utasítására az aradi kir. ügyészség Morár Valér dr. és Kurtucz Kornél dr. ellen hamis tanuzás büntette miatt az eljárást megindította és őket a vádtanács vád alá helyezte.

Mit mondanak a vádlottak?

A vád ismertetése után a mai tárgyaláson a vádlottak a következőket adták elő:

Morár Valér dr.: — Nem érzem magam bünsnek. 1901. február 10-én Vaszi Szávu és Vaszi Flore tényleg személyesen megjelentek irodámban, a kérdéses szerződést ők kötötték meg és ők írták alá. Vaszi Flóret régóta ismerem, még abból az időből, amikor Suciu dr.-nál jelöltösködtem Aradon. Pontosan emlékszem még az összegre is, amelyért Vaszi Flóre az ingatlant apjának eladta. Az összeg 800 korona volt, amelynek egy részét irodámban adta át a kérdéses alkalommal az öreg Vaszi fiának. Külömben mindketten előbb is több ízben jártak irodámban. Ezt külömben bizonyítani tudja Kurtucz dr. is, aki mint ügyleti tanu szerepelt és bizonyítani fog Kovacsevics György körjegyző is, aki látta, amint Vaszi Flóre Kurtucz dr.-ral a radnai telekkönyvi hatóságnál épen a kérdéses ügyben megfordult.

Kurtucz Kornél dr.: — Nem érzem magamat bünsnek. Az ellenem emelt vád teljesen alaptalan. Igenis Vaszi Flóre volt az, aki a kérdéses alkalommal Morár dr. irodájában a szerződést megkötötte és az ingatlanokat 800 koronáért eladta. Vaszi Flóret én régebben ismerem még édesatyám, Kurtucz Mózes, volt aradi ügyvéd irodájából. Vaszi Flóréval több ízben jártam a radnai telekkönyvi hivatalban, ahol egy alkalommal Kovacsevics György körjegyzővel is találkoztunk, sőt Kovacsevics segédkezett is nekem a telekkönyvi számok kikeresésében. Mindakét Vaszi már a szerződés megkötése előtt is több ízben megfordult Morár dr. irodájában.

Tanuvallomások.

Az első tanu Vaszi Flore sértett volt, aki a fentiekben ismertetett tényállást adta elő.

Utána Suciu János dr. aradi ügyvéd került sorra és azt vallotta, hogy tény az, miszerint Morár Valér dr. nála 1895-96-ban jelöltösködött, de való az is, hogy Vaszi Flóre az ő irodájában soha meg nem fordult és így Morár Vaszi Floret az ő irodájából nem ismerheti. Ezt annál biztosabban állítja, mert átnézte összes könyveit, aktáit és Vaszi Flore nevével sehol sem találkozott.

Arra a kérdésre lehetséges-e, hogy Morár prakszis közben az ő tudtán kívül vállalt volna Vaszi Flóretől ügyeket, azt feleli, hogy ez szinte kizárt dolog, mert a jelzett időben tel-

jesen irodájának élt és minden mozzanatról teljesen tájékozva volt.

Avrameszku Vazul dr. máriaradnai ügyvéd a következő tanu. Elmondja, hogy egy alkalommal megjelent nála két szabadhelyi román ember Mócz Petru és Szirb Mitru azzal, hogy Kovacsevics György ménesi körjegyző hamis tanuvallomásra akarta őket rábírní és tanácsot kértek tőle, hogy mittevők legyenek. Azt tanácsolta nekik, ne hagyják magukat senki által befolyásoltatni, mert a törvény a hamis tanuvallomást szigorúan bünteti.

Konopán Miklós nyugalmazott szabadhelyi jegyző azt adja elő, hogy körülbelül nyole év előtt Vaszi Flore panaszkodott nála, hogy apja elakarja venni tőle ingatlanait. Megnyugtatta Vaszit, hogy ez az ő beleegyezése nélkül meg nem történhet.

Eibenschütz Mór volt szabadhelyi aljegyző elmondja, hogy ő készítette azt a nyilatkozatot, melyben Vaszi Szavu beismeri, hogy fia helyett Kantár Petru szerepelt Morár dr. irodájában eladóként és beismeri, hogy fia az egész manipulációról semmit sem tudott. Elmondja, hogy Vaszi Flore felkérésére két tanut vitt magával, Martin Szávát és Goron Jócát, akik a nyilatkozatot felolvasás és megmagyarázás után aláírták.

Egy kis incidens.

A következő tanu Martin Száva, a nyilatkozat egyik aláírója. A tanu mindenben megerősíti Eibenschütz Mór vallomását.

Janku Kornél dr. (a panaszos képviselője): — Hányan voltak a szobában, amikor a nyilatkozat történt?

Fischer Jenő dr. (védő) felugrik: — Nincs joga kérdezni!

Jancu Kornél dr.: Igenis van jogom kérdéseket feltenni. Ezt a szegény embert bűnös kezek hamis okiratokkal kiforgatták a vagyonából. Koldusbotra juttatták. Én vissza akarom szerezni ennek a szegény embernek a vagyonát. Ennek a bűnvádi pernek az eldőlésétől függ minden, ennek az embernek az egész existenciája. Én mint magánfél, aki magánjogi igényeket támasztok, a bűnvádi perrendtartás 55. §-a értelmében jogosítva vagyok kérdéseket intézni. Mint panaszos képviselőjének indítványtételi jogom van a perrendtartás értelmében. Én tehát indítványozom, hogy tétessék fel a tanuhoz az a kérdés, benn volt-e a szobában a nyilatkozattételkor Vaszi Flore és Kantár Petru.

Morár dr. (izgatottan): Méltóztassék utasítani az ügyvéd urat, hogy ne gyanusítson senkit. A bíróság ítéletet fog hozni és az ügyvéd ur ne prejudikáljon.

Bittó (elnök): Jancu dr. csak az ügyre vonatkozólag általánosságban tett nyilatkozatot.

Morár dr.: Azt mondotta, hogy kiforgattuk a sértettet vagyonából.

Bittó elnök: Az tény, hogy kiforgatták a vagyonából. Vagy önök, vagy mások. Nem jelölt meg személyeket. Csak a perre vonatkozólag tett nyilatkozatot. Erre pedig joga van.

Morár dr.: Az ilyen kifejezésektől méltóztassék bennünket megvédeni. Nincs joga így beszélni.

Bittó elnök: Igenis joga van. Üljön le.

Fischer dr. (védő): Csak ebben a pillanatban tudom meg, hogy a sértett képviselője, mint a magánfél képviselője is akar szerepelni. A magánfél képviselője az a sértett, aki magánjogi igény érvényesítése végett a bűnvádi eljáráshoz csatlakozik. Eddig magánjogi igényt a sértett nem érvényesített. Jancu dr. nem a magánfél képviselője, ennél fogva az 557. §-ban körülírt jogokat nem gyakorolhatja. Csak a sértett képviselőjének hatásköre illeti meg, ő

tehát kérdéseket fel nem tehet. Méltóztassék a kérdésben határozni.

Bittó elnök: Elsősorban is a sértett képviselője kijelentette, hogy kárigényt is akar érvényesíteni. Ez alapon megilleti a kérdéses joga. De egyébiránt is a bíróságok már ezerszer kimondták, hogy a sértett képviselőjének is van joga kérdezni. Ezt kimondom én is és felteszem a kérdést a tanuhoz.

Fischer dr.: Semmiségi panaszt jelentek be a kérdés feltétele miatt.

A további vallomások.

Goron Joca a nyilatkozat második aláírója mindenben megerősíti Martin Száva vallomását. Ő is ott volt, mikor az öreg Vaszi kijelentette, hogy nem a fia volt vele Morár dr.-nál, hanem veje Kantár Petru.

Ninku Péter községi rendőr elmondja, hogy nyole évvel ezelőtt megjelent a szabadhelyi hétközségi házában Nuczu János Morár dr. irnoka és Vaszi Floret kereste. Minthogy a csösz nem volt a faluban előhívta sógorát Kantár Petrut.

— Te vagy a Vaszi Flore? kérdezte az irnok.

— Nem én vagyok, mondta a másik, én Kantár Petru vagyok.

— Hiszen te mondtad nálunk az irodában, hogy te vagy Vaszi Flore, te is irtad alá a szerződést, támadt rá Nuczu, de Kantár váltig tagadta a dolgot.

Nusztafa Vazul szabadhelyi kovácsmester fültanuja volt annak, amikor az öreg Vaszi bevallotta fiának, mily ravaszsgal vette vissza tőle a neki ajándékozott ingatlant. Vaszi Flore ekkor figyelmeztette tanut, tartsa emlékezetében az öreg kijelentéseit, mert erről neki még tanúságot kell tennie. Ugyancsak tanuja volt annak a jelenetnek, mikor Nuczu János a vizsgálat folyamán a radnai járásbírószálya folyosóján szemébe mondta Kantár Petru és Kantár Zsivánnak, hogy ők kötötték meg a szerződést Vaszi Flóre helyett az öreg Vaszi Szávuval Morár dr. irodájában.

Peri György szabadhelyi lakos szintén jelen volt a kérdéses alkalommal és mindenben egyező vallomást tesz Nusztafaéval. Hallotta, amikor Nuczu a vizsgálóbírónál szemébe mondta a Kantároknak, hogy ők voltak Morár dr.-nál Vaszi Flore gyanánt.

Koch Péter lényegtelen vallomása után a védelem tanui következtek.

A védelem tanui.

Kovacsevics György ménesi körjegyző elmondja, hogy 8—10 év előtt téli időben bent járt Radnán a telekkönyvi hivatalban. Ott találta Kurtucz doktort egy szabadhelyi emberrel, akinek a telekkönyvi ügyét rendezte. Kurtucz dr. kérésére segített neki a keresésben. Az utcán találkozott Komlosán Dömével, a szabadhelyi községi bíróval, akinek elmondta, hogy egy falujabeli embernek segített a telekkönyv-nél. Eppen akkor jött ki Kurtucz dr. ügyfelével és kérdezősködésére Komlosán megmondta, hogy Vaszi Flore az illető.

Elnök: Megismerné az illetőt?

Tanu (rámutat): Igen. Ez volt az.

A tanut szembesítik Vaszi Floreval, aki határozottan tagadja, hogy Kurtuczczal valaha Radnán járt volna és hogy a tanut életében csak egyszer is látta volna.

Elnök: Azelőtt is ismerte ezt az embert?

Tanu: Látásból, mert gyakran találkoztam vele a piacon.

Szóllóssy bíró: Önnek csodálatos memóriája van. Ez valóban meglep engem. Micsoda jellemző vonása van a sértettnek, hogy ön tíz év után is oly határozottan felismeri benne azt az embert, aki a telekkönyv-nél járt.

Tanu: Olyan fücska képe van.

Szóllóssy bíró: Epen olyan, mint a többi román parasztlaké. Se bóna, se vak, se sánta, a füle se hiányzik. Hát mégis honnan ez a memoria.

Tanu: Nem tudom. A képe olyan...

Szóllóssy bíró: Nincs ön ellen bűnvádi, vagy esődeljárás?

Tanu: Csődeljárás volt folyamatban politikai okok miatt, de megszüntették, mert 19000 korona aktiva többletet mutattam fel.

Az utolsó tanuk Mócz Petru és Szirb Mitru voltak, akik tagadják, mintha Kovacsevics őket hamis tanuzásra akarta volna rábírní. Minthogy ezek a vallomások ellentétesek Avrameszku doktoréval, a bíróság telefon útján a holnap folytatolagos tárgyalásra beidézte újból Avrameszku dr.-t.

Ezután a tanukat megeskették és Bittó elnök a tárgyalást este hat órakor holnap délelőttre halasztotta el. Ítélet holnap délre várható.

Az Aradi Közlöny

képes naptára.

Január hónap első napjaiban kerül előfizetőink kezébe az Aradi Közlöny szivesen látott ajándéka: az Aradi Közlöny 1911. évi képes naptára. Évek óta megszokott és várva várt meglepetés, amely mindig újabb és újabb bizonyossága annak, hogy a lap kiadóhivatalát és szerkesztőségét csak egy szempont vezérel: olvasóinak minél tökéletesebbet, minél magasabb színvonalu, változatos, ötletes és elevenebb olvasmányokkal, szórakozással, teljesen megbízható tanácsadóval szolgáljon. Jövő évi naptárunkban fokozottabb mértékben igyekeztünk mindazt nyújtani, amit az Aradi Közlöny közönsége ettől, a naptár irodalomban páratlanul álló munkából eddig is kapott. Irodalmi részében az ország legelső tollforgatóinak alkotásait, illusztrációjában csupa aktuális érdekességet és terjedelmes, tökéletes címtárban a legmegbízhatóbb kalauzt.

A könyv kiállítása az Aradi Közlöny nyomdája fejlett technikájának dicséretét hirdeti. Néhány nap múlva ott lesz minden előfizetőnk kezei között a vaskos kötet, melyet olyan új előfizetőinknek is megküldünk, aki január elsején egy negyedévi előfizetési díjat beküld kiadóhivatalunkhoz. A naptár bolti ára öt koronára van szabva.

MULATSÁGOK.

(=) Kereskedők Szilveszter estje. Nagy, az előző években tapasztalt érdeklődést messze felülmúló várakozás előzi meg az Aradi Kereskedők Köre ezidei Szilveszter estjét, melyet december 31-én a Központi-szállodában tartanak meg. A várakozás részben az estély eredeti és ötletes látványosságának, az eleven plakátoknak szól, melynek első próbáját Kulcsár Lajos, az aradi nemzeti színház tagjának vezetése mellett megtartották. Az eleven plakátok alakjait a következők fogják alakítani: Balla Hajnal, Hacker Gizi, Raskó Ilus, Szántó Hédi, Török Sári, Glück Andor, Hacker Adolf, Künsztler Ernő, Lebovits Aladár, Lichtig Oszkár, Tschönberger Zoltán és Vas József. Az eleven plakátok mellett mutatató és kedves műsor fog szórakozást nyújtani, végül pedig tánc következik. Az est ezen részének sikerül jól szervezett nagy rendező bizottság gondoskodik. Az est tiszta jövedelme az Aradi Kereskedők Köre házépítési alapja javára szolgál és erre való tekintettel felülfizetéseket és jegymegváltásokat hálás köszönettel fogad a kör elnöksége.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Balga szűz, szimű. B) bérlet.
Péntek: Cigányszerelem, operett. B. mű-
 tató előadás. A) bérletszűnet.
Szombat: Cigányszerelem, operett. B) bér-
 letszűnet.

* **Cigányszerelem.** Az aradi színházulat pén-
 teken mutatja be a szezon sláger-operettjét.
 Bizvást mondhatjuk ezt a jóslatot Lehár Fe-
 rene legnagyobbstílusú operettjéről, a Cigányszere-
 lemről, elmondhatjuk azért, mert eddig még
 minden Lehár-operette a szezon fénypontját
 képviselte és különösen azért, mert a pénteki
 bemutató zenei kvalitásra a szeniális szerzőnek
 valamennyi eddigi alkotását felülmúlja. A szin-
 ház ugy is készül erre a bemutatóra, mint ta-
 lan eddig egyetlenegyre sem. Sorozatos házakat
 vár s a rendezésben a diszletezésben, a szerepek
 kiosztásában megtett mindent, hogy a várakozá-
 sába be is teljesüljön. A zenekar tagjainak szá-
 mát megszorították. Lesz cimbalom, tárogató.
 A szerző által irt nagy zenei technikát igénylő
 hegedűszólót egy fiatal aradi hegedűművész
 játssza a színpad mögött. A színpadon Gyur-
 kovics András zenekara működik. A bemuta-
 tóra fényes új jelmezek készültek.

* **Színházulatok állomáshelyei.** A vidéki vá-
 rosokban ez idő szerint 35 színházulat játszik
 szerte az országban és az ideai színházi évad
 általánosságban igen jónak mondható. Az egyes
 színházulatok társulatai most a következő vá-
 rosokban játszanak: Balta Kálmán Pozsony,
 Erdélyi Miklós Nagyvárad, Farkas Ferenc dr.
 Ungvár, Fehér Károly Fogaras, Fehér Vilmos
 Siklós, Halász Alfréd Topolya, Heves Béla Szat-
 már, Hidvégi Ernő Szamosújvár, Kiss Árpád
 Nagyszentmiklós, Janovics Jenő dr. Kolozsvár,
 Komjáthy János Kassa, Kövesi Albert Pécs,
 Könyves Jenő Orosháza, Krasznai Ernő Haj-
 duböszörmény, Krescsányi Ignác Temesvár, Kré-
 mer Sándor Szabadka, Kunhegyi Miklós Belé-
 nyes, Lászlófi V. Bódog Máriaradna, özv. Makó
 Lajosné Szeged, Marházy Miklós Kecskemét,
 Mezey Béla Győr, Mezey Kálmán Sátorajauj-
 hely, Miklósi Gábor Czegléd, Molnár Gyula
 Tata, Nádasz József Sopron, Palágyi Lajos
 Miskolc, Polgár Károly Zombor, Rajcsányi Ist-
 ván Füzesgyarmat, Rácz Dezső Ozd, Szabados
 László Nagybánya, Szabó Ferenc Nagyszombat,
 Szalkai Lajos Székesfehérvár, Szendrei Mihály
 Arad, Szilágyi Dezső Marosvásárhely, Zilahi
 Gyula Debrecen.

* **Egy színházulat deficitje.** Sopronból je-
 lentik: Nádasz József színházulat vezetője
 Sopron városát huszonkétezer korona kártérítés
 erejéig, amelyet azon az alapon követel, hogy
 a város a kikötött időben nem adta át neki a
 színházat. Kiegyezésre nincsen mód, mert a
 város nem hajlandó egy fillér kártérítést sem
 fizetni. Nádaszynak a budai Várszínházban hu-
 szonkétezer korona deficitje volt, s ezt akarja
 most Sopron városán behajtani.

* „Deutschland über alles“ mondotta büszkén
 nemrég Vilmos német császár. Ámbár ebben a ki-
 lentésben nagy része van a német önérzet tul-
 ténységének, bizonyos, hogy a német birodalom mért-
 földes csizmákban halad a kulturális fejlődés te-
 rép. A német nép meszerű fejlődése eredmé-
 nyazte aztán, hogy Berlin ma jóformán az egész
 világ kulturális középpontjává lett. Ezért nagy ér-
 deklődésre tarthat számot az Uránia mai bemutató
 előadása, melynek egyik legtanulságosabb képe
 Berlin bemutatása. A kulturális leghatalmasabb
 központjának ellentététül szerepel Damaskus lát-
 képe, amely egzotikus látványosságával tarthat
 számot az érdeklődésre. A lejtőn és az elvesztett
 játszma című drámák megrázó erővel hatnak a
 nézőközönségre, míg a humoros számok között az
 Ördögi tréfák ellenállhatatlanul ragadják nevetésre
 a publikumot. 241

* **Az Apolló új szenzációja.** Az Apolló-szin-
 ház népszerűségére semmisen jellemzőbb, mint
 hogy a két karácsonyi ünnepeken kora délutántól
 késő estig állandóan zsúfolva volt a nézőtér s
 több ezren látogatták az előadásokat. Nagy ha-
 tást keltett Vágó Béla festőművésznek 1848 című
 történelmi darabja, mely kétszázhuszonnégy gyö-

nyörűen színezett képből állott és maga a szerző
 olvasta fel. Az 1848 kétszer egymásután került
 színre mindkét alkalommal zsúfolva nézőtér előtt.
 Ma ismét csodaszép új műsor kerül bemutatásra.
 Kirándulás a Capri-szigetre, egy remek színes kép
 természet után felvéve. A hitetlen megtérése kép
 az életből. Hol az érem, kacagató. Üzenet a ha-
 bok utján, nagyhatású dráma. Pista lekésik, humo-
 ros kép. A legkiválóbb száma a műsornak a Moz-
 gókép Ujság, mely a világ aktuális eseményét mu-
 tatja be mozgóképben. A műsört egy kitűnő
 bohózat fejezi be, melynek a címe Az erőteljes
 futtatás. 4458

* **1848. Az Apollóban.** Vágó Béla hírneves
 festőművész nagyhatású darabja az 1848 vagy a
 magyar szabadságharc története csak egy elő-
 adásra volt kitűzve az Apolló-színházban. A da-
 rab olyan hatalmas sikert aratott, hogy a közön-
 ség kíváncsiságára szerdán este újra meg kellett is-
 mételni. A szerda esti előadásra is minden jegy
 elkelt, úgy, hogy több százan nem kaptak már
 jegyet. Ez a körülmény arra készítette az Apolló-
 színház igazgatóságát, hogy ha mindjárt nagy
 anyagi áldozatok árán is, harmadszor is előadta
 az 1848. Így holnap csütörtökön este fél 9 óra-
 kor ismét színre kerül a szabadságharc nagy tör-
 ténetének részletei. Akik tehát a darabot látni
 akarják, azok holnap okvetlen nézzék meg, mert
 ez a kiváló látványosság holnap lesz utoljára elő-
 adva. 4458

A delegációk első ülése.

Távirati tudósítás.

Arad, december 28.

A mai napon úgy a magyar, mint az osz-
 trák delegáció megtartotta első ülését, amelyen
 a jól ismert formásokon kívül semmi rend-
 kívül momentum nem fordult elő.

A két delegáció mai üléséről ez a tudósi-
 tásunk szól:

A magyar delegációból.

Budapestről jelentik: A magyar delegáció
 ma délután fél hat órakor alakuló gyűlést tar-
 tott. A közös kormány részéről jelen voltak
 az értekezleten Ahrenthal, Schönauich és Burián
 közös miniszterek. Montecuccoli gróf, Ester-
 házy Pál gróf, Hoffmann altábornagy és Tal-
 kóczy Lajos osztályfőnök. A magyar kormány
 részéről Khuen gróf miniszterelnök továbbá
 Lukács és Hazay miniszterek jelentek meg.

Khuen gróf miniszterelnök megnyitja az
 értekezletet és bemutatja a delegáció elnökei-
 nek lemondását. Majd felkéri Bohus Zsigmond
 bárót, mint a bizottság legidősebb tagját, fog-
 lalja el a korelnöki széket, hogy az elnökvá-
 lasztást meg lehessen ejteni. Ezután a mult
 delegáció elnökeinek lemondását olvasták fel és
 megtörtént a szavazás. Elnökké egyhangulag
 Zichy Ágost grófot, alelnökké pedig Láng La-
 jost választották.

Zichy Ágost gróf elfoglalta az elnöki
 széket.

Molnár Viktor felolvasta a képviselőház
 elnökének leiratát, amely szerint a delegációkat
 a király december 28-ára Budapestre összehívta.

Ezután a miniszterelnök bejelentette, hogy
 a király képviselőházban Ferenc Ferdinánd trón-
 örökös holnap déli 12 órakor fogja megnyitni
 a delegációt. Felkérte az elnök a delegáció
 tagjait, hogy holnap délelőtt 11 órakor a dele-
 gációs teremben gyülekezzenek. Majd felolvasta
 az elnök annak a beszédnek a szövegét, ame-
 lyet a magyar delegáció nevében a főherceg
 elé fog terjeszteni.

Burián báró közös pénzügyminiszter elő-
 terjesztette a közös kiadásoknak 1911. év első
 három hónapjára leendő fedezetéről szóló elő-
 terjesztést és megjegyezte, hogy az utolsó dele-
 gáció óta lefolyt rövid idő épen csak lehetővé
 tette az 1911. évre vonatkozó előirányzat elké-
 szítését, az azonban már technikai okokból ki-
 vihételetlennek bizonyult, hogy a nyomást vala-
 mint a felette fárasztó korrekturát és fűzést
 végrehajtsák. Mihelyt a munkálatok elkészül-
 nek, haladéktalanul be fogja azokat mutatni
 és intézkedni fog, hogy azok a bizottság
 tagjaihoz jussanak. Végül kijelenti a provizó-
 rium megszavazása semmiképen se prejudikál
 az 1911. évi költségvetés engedélyezésének.

Batthyány Tivadar gróf nem akar kiter-
 jeszkedni azokra, amiket a pénzügyminiszter
 mondott csak azt jelenti ki, hogy a provizórium-
 tárgyalás megrövidítésének egyik módja az
 volna, ha a bizottság eltérne az eddigi szokás-
 tól s nem tárgyalná a javaslatot a bizottságban.

Sághy Gyula elfogadja a javaslatot.

Tisza István gróf kijelenti, hogy elvileg
 nem helyesli Batthyány indítványát, azonban
 tekintettel arra, hogy itt oly javaslatról van
 szó, amelyet akár elfogadnak, akár visszautasi-
 tanak, semmiféle behatóbb előkészítést nem ki-
 ván, hozzájárul a javaslatához.

Láng Lajos szintén hozzájárul a javaslat-
 hoz, mire az elnök határozatilag kimondja,
 hogy a javaslatot nem utasítják albizottság elé
 és felkéri Papp Gézát, hogy a javaslatot holnap
 a plenáris ülésen adja elő. Javasolja az elnök,
 hogy a legközelebbi ülés holnap délután három
 órakor tartassék és ezen a pénzügyminiszter
 előterjesztése tárgyalassék.

Az elnöki javaslatot elfogadták, mire az
 ülés fél hét órakor véget ért.

Az osztrák delegáció első ülése.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Az osztrák dele-
 gáció ma délelőtt tartotta a fővárosban első ülését.

A megjelenteket dr. Schwegel korelnök
 üdvözölte s felkérte a delegátusokat elnökvá-
 lasztásra.

A delegáció egyhangulag dr. Bernreuther
 volt kereskedelemügyi minisztert választotta
 meg elnökévé.

Bernreuther elfoglalva az elnöki széket,
 megköszönte a delegátusok bizalmát és meg-
 ígérte, hogy a delegáció tárgyalásait lelkiismer-
 tetesen fogja vezetni. Kiemelte, hogy a dele-
 gáció jelenleg fontos feladatok előtt áll, mert
 rendelkezésére kell bocsátani a közös kormány-
 nak azt a jelentékeny összeget, a melyet a ten-
 gerészetünk fejlesztésére kér a közös kormány.
 Meg van győződve, hogy a delegáció a közös
 kormány ezen javaslatait felelőssége teljes tu-
 datában fogja megvizsgálni és fontolóra venni.
 Az a fontos időszak, a mely az annexió idejé-
 vel kezdődött, véget ért. Most már nem kell
 többé hátratekintenuk, hanem előre. Arra kell
 ügyelni, hogy mindenütt ápoljuk a jó viszonyt
 kifelé és helyesen oldjuk meg azt a feladatot,
 amely önmagában is parancsoló szükség: a
 jövő kereskedelmi politikáját. Végül felszólítja
 a delegációt, hogy éltesse azt, a ki védőkezét
 az egész birodalom fölött tartja kitérve.

A delegáció tagjai háromszoros lelkes Hoch-
 kiáltással feleltek az elnök beszédére s a Hoch-
 viharba döngő Zsvivó-kiáltások is vegyültek a
 szláv delegátusok részéről.

Az elnök beszéde után a delegáció alelnö-
 két választották meg Glombinszky személyében.

A választás után Bernreuther elnök jelenti,
 hogy a király képviselőházban Ferenc Ferdinánd
 trónörökös holnap délelőtt 11 órakor fogadja
 az osztrák delegáció tagjait a várpalotában.

Az elnök jelenti, hogy Unterkirchner kép-
 viselő interpellációt jelentett be a hadügymi-
 niszterhez a miatt, hogy a tiroli havasokban a
 rettenetes hideg idő dacára is gyakorlatoznak,
 úgy, hogy már két szerencsétlenség fordult elő
 több halálos áldozattal.

Gróf Aehrenthal külügyminiszter betérjesz-
 tette az 1911. év négy első hónapjára szóló
 költségvetési provizórium javaslatát. Indokolás-
 át fölolvasta és azt mondta, hogy a mult ülé-
 szak óta oly rövid idő telt el, a mely egyálta-
 lan nem volt elég az 1911. évi költségvetés el-
 készítésére. Ezért van szükség a négyhónapos
 provizóriumra.

A külügyminiszter beszéde után az elnök
 a bizottságok megválasztását rendelte el.

Budapestről jelentik: Az osztrák delegáció
 pénzügyi albizottsága ma délután háromkor
 ülést tartott. Napirenden a közösügyes költség-
 vetési provizórium volt. Haasmeyer előadó el-
 fogadásra ajánlotta a javaslatot. A szociálde-
 mokraták kijelentették, hogy a javaslatot nem
 fogadják el. A költségvetési provizóriumot
 ezután az albizottság minden további vita nél-
 kül elfogadta.

HIREK.

Kormánygalázó alpolgármester.

— Botrány Fiumében. —

Távirati tudósítás.

Arad december 28.

Tudvalévő, hogy *Wickenburg* István gróf, Fiume új kormányzója és a fiumei magisztrátus között élénk konfliktus támadt, s a gróft a fiumei közgyűlésen be se iktatták. Ma a fiumei városházán olyan eset történt, amely valószínűleg komoly elhatározásra bírja a kormányt a renitenskedő olasz hatósággal szemben.

Csörgő Zoltán, a fiumei kormányzóság politikai előadója, miniszteri tanácsos, ma délután fölment a fiumei városházára, hogy a jövő évi községi szavazók névjegyzéke ellen beadott felebbezések iránt hivatalosan érdeklődjek. *Dárdi* Vazul tanácsjegyző fogadta a miniszteri tanácsost.

— A saját akaratomból, — mondta *Dárdi* — nem adhatok felvilágosítást önnek, de megkérdezem *Koroszácz* alpolgármester-tanácsos urat, hogy megadhatom-e a kért fölvilágosítást?

A jegyző nemsokára azzal jött vissza, hogy az alpolgármester megtiltotta neki a felvilágosítás megadását. *Csörgő* tanácsos azonban követelte a felvilágosítást, amihez joga volt. Ekkor bejött a terembe egy szolgáló és ezt mondta:

— *Koroszácz* alpolgármester ur azt üzeni, hogy tessék innen kimenni, önnek semmi keresnivalója sincs itt.

Csörgő azt felelte erre, hogy szeretné e szavakat *Koroszácz* alpolgármester szájából hallani. *Koroszácz* nemsokára dühösen berontott a terembe és dühösen szidalmazta *Csörgőt*, meg az egész magyar kormányt. A magyar miniszteri tanácsos jegyzőkönyvet vétetett föl az inzultusról és azonnal jelentést tett a kormánynak, meg a királyi ügyészségnek. A fiumei magyarok körében felháborodva tárgyalják az alpolgármester brutális támadását.

— **Időjárás.** Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 28-án az időjárás: Hidegobb, sok helyütt csapadék.

— **A félreértett újságíró ösztöndíjak.** Tudvalévő, hogy *Zichy* Jenő kultuszminiszter négy, — ezer-ezer koronás — újságíró ösztöndíjat adott a magyarországi újságíróknak. A kultuszminiszteriumban félreértették a miniszter intencióját és pályázatot hirdettek az ösztöndíjakra, épp úgy, mintha iparosok ösztöndíjáról lenne szó. Amint illetékes helyről halljuk, *Zichynek* az volt az intenciója, hogy a kultura legfontosabb tényezőjét, a sajtót a kultuszminiszternek is minden módon segítenie kell. De az intézmény speciális természetére való tekintettel, nem sablonos ösztöndíj-pályázatot akart kiírni, hanem az volt a terv, hogy egyszerűen idead ezer-ezer koronát négy fiatal újságírónak, akit az újságíró testületek jelölnek ki. Ezek odamennek, ahová akarnak, utazásukról se beszámolni, se a pénzzel elszámolni nem tartoznak. Egyetlen föltétel: hogy csakugyan elutazzanak. A longchamps-i versenyek egy napja, a lipcsei vásár, a nizzai karnevál vagy a külföld akármilyen látványosságának megtekintése már bőven rászolgál az ösztöndíjra, mert a fiatal újságíró látókörét szélesíti. Ez volt *Zichy* terve, de a miniszteriumban nem értették meg s olyan pályázatot irtak ki rá, mintha a dalárdistákat hívták volna fel valami ének-versenyre. A kultuszminiszter most intézkedett, hogy a pályázat feltételeit korrigálják s a jövő évben már az ő kívánsága szerint kapnak ösztöndíjat az újságírók.

— **Kálmán György gondnoka.** Ma is irtunk *Kálmán* György nagyváradi ifju gondnoksági ügyéről. *Kálmán* tudvalevőleg Amerikában van és állítólag nyomorban él, habár itthon kétszáz-ezer koronája hever, amit *Mihelyfi* Lajos dr. nagyváradi ügyvéd, a flu gondnoka kezel. Ez ügyben *Mihelyfi* a következő nyilatkozatot tette:

— Engem egyelőre a *Kálmán* György sorsa csakis távolról érdekel, mert gondnoki tisztemről lemondtam, de szó nélkül nem hagyhatom a kiskoru szájába adott ama szavakat: hogy nekem érdekemben állott volna a kiskoru vagyona felől másként rendelkezni, mert én a kiskoru vagyonából soha egy fillért sem kezeltem, a gondnoki tisztségért, dacára annak, hogy azt évtizednél hosszabb ideig töltöttem be, soha egy fillér díjazást nem kértem és nem kaptam. És ámbár indokoltnak tartom a *Kálmán* György hozzátartozóinak féktelen dühét amiatt, mert a lapok az ő játékaikat leleplezték, mégis legalább merésznek, ha egyébként nem kell tartanom, hogy a kiskorival azt iratják, mintha én a vagyon felett rendelkezni akarnék, holott én vagyoni kérdésekbe csakis annyiban folytam be, hogy a még akkor bánatos özvegy szabószámóját, a kiskoru édesapjának a tragikus sorsával szerzett nimbusza letérésére alkalmas tartozásait, — melyek visszatérítésére maig sem gondolt senki — kifizettem, no meg váltógirót vállaltam az özvegyért abban az intézetben, melynek vezérigazgatását mostani férje látja el.

— **Öngyilkos esperes-plébános.** Mezőkovácsházáról jelen tudósítunk: *Rózsa* József mezőkovácsházi esperes-plébános, kerületi esperes, akit ez év nyarán Előpatak gyógyfürdőben jobb oldali agyszélhűdés ért, ma éjjel iroda ajtaján levő szegre felakasztotta magát s meghalt. Környezete reggel 5 óra tájban vette észre a tragikus cselekedetet. Az íróasztalán egy fehér lapot a következő rájegyzéssel hagyott hátra: „Tekintetes Főszolgabíró Ur! Kérem ne boncoljanak fel, magam végeztem. *Rózsa* József ker esperes.” A halálesetről táviratilag értesítették *Csernoch* János esanádi püspököt és az egyházkerülethez tartozó egyházközségeket. Temetése holnap (csütörtökön) délután történik. Tettét, mint a kezelőorvosa, *Beczner* Imre dr. községi orvos jelenti, elmezavarában követte el. A tragikus véget ért esperes a szélhűdés óta egyházi szolgálatra teljesen képtelen volt, de állapota időközönként javulást mutatott és 2—3 esetben egyedül misézett is. Mint Mezőkovácsháza róm. kath. egyházának plébánosa, 14 évig működött nagyszámu híveinek osztatlan szeretete és nagybecsülése mellett.

— **Eljegyzés.** *Kovács* Jakab nyugalmazott Acsév. főfelügyelő szép és kedves leányát *Terikét* eljegyezte *Goldzieher* Albert dr., az aradi ügyvédi kar rokonszenves tagja.

Binder Károly városi főerdész Besztercén eljegyezte *Berger* Wallyt, *Berger* Gyula aradi gyógyszerész leányát.

— **Megszüntette állatárlat.** *Varjassy* Lajos polgármester, *Egry* Gyula városi állatorvos előterjesztésére a mai napon megszűntnek jelentette ki a hónapok óta tartott állatárlatot, mert a ragadós száj- és körömfájás elvesztette ragályos jellegét. A polgármester utasította a rendőrséget a kellő intézkedések megtételére. A pénteki hetivasárra már lehet állatot felhajtani.

— **Izgató német nyomtatványok.** *Magyar-óváról* táviratozzák: Nagy Lajos főszolgabíró Köpésényben nagyszámu osztrák nyomtatványt foglalt le, melyekben a Wiener Schulverein arra izgatja a polgárságot, hogy a népszámlálásról valamennyi német anyanyelvűnek vallja magát.

— **Érdekes művészházasság.** Egy budapesti újságban olvassuk: Egy kiváló író és egy nagy sikerű művész, mihelyest elhárítanak utjukból egy csomó társadalmi akadályt, hir szerint, összeházasodnak: férj és feleség lesznek. A szóbanforgó művész leghivatottaab interpretátora az írónak, játszott minden művében és azokat a maga széles tudásával vitte diadalra. Szeretik egymást őszintén, állhatatos és tiszta érzelmekkel, de annak, hogy egymáséi legyenek, szinte elháríthatatlan nehézségek állottak útját. Az írónak felesége volt, — a színésznek férje. És mindkét házasságban gyermekáldás. Amde megrendítő energiájuk ezer nehézségen is diadalmaskodni látszik. Az író már elvált első nejétől, a művész most fáradozik azon, hogy elválasszák az urától. És ezt a napokban határozta el, hogy hazatért külföldi útjáról. Ha aztán a törvény kimondja az utolsó szót a válópörében, a mi néhány hónap alatt megtörténhetik, egy kiváló író és egy nagy színész együtt folytatják utjukat az élet szövevényes útjain.

— **Házasság.** *Sztanity* György aradi vállalkozó karácsony másodnapján kötött házasságot Budapesten *Kun* Irén színművésznővel, a debreceni színház tagjával.

— **A hamiskártyás gróf.** *Berlinből* táviratozzák: A birodalmi főtörvényszék még nem döntött gróf *Wolf-Metternich* Gisbert szabadlábra helyezése ügyében. Minden valószínűség szerint elfogják rendelni az ifju gróf elmeállapotának megvizsgálását, *Asehaffenburg* tanár, a birneves pszichiáter fogja megfigyelni a gróft, ugyanő vizsgálta annak idején *Eulenburg* Fülöp herceget is. Gróf *Wolf-Metternich* Gisbert már egy izben orvosi megfigyelés alatt állott. Tizenhat éves korában bucsut sem mondva családjának, elutazott Chilébe s két évig hirt sem adott magáról. Mikor aztán visszatért, mert künn éhezett, családjá hallani sem akart róla, később orvosi megfigyelés alá helyeztette s akkor a törvényszéki orvosok beszámíthatatlannak ítélték. A sajnálatra méltó grófné, a ki férje afférje óta a szinpadnak bucsut mondott, súlyosan idegbeteg. Az öngyilkossági kísérlet alkalmával magán ejtett sebeit begyógyultak ugyan, de a grófné nagybeteg.

— **Halálos léghajószerecsétienség.** *Párisból* táviratozzák: *Laffort* léghajós ma délelőtt *Pola* nevű kísérőjével felszállt, hogy *Párisból* *Brüsszelbe* szálljanak. Mikor elindultak, három kört irtak le, miközben a motor szétrobbant és mindketten holtan buktak le a földre.

— **A vesztőhelyi ásatások.** A minap a városi tanácsülés üléséről közölt tárgyilagos tudósításban beszámoltunk a vesztőhelyi ásatásokról. E hírünkre vonatkozólag ma *Török* Aurél udvari tanácsos a következőket irta nekünk:

„A vesztőhelyi ásatások” című minapi közleményben személyemet érintőleg egy megjegyzés tétetik, amelyet mint a valóságnak eddigelé meg nem felelő dolgot visszautasítani vagyok kénytelen. E megjegyzés ugyanis a következő állítást foglalja magában: „A tanács megbizta *Varjassyt* az ásatások folytatására és újabb három ezer koronát utalványozott. Szóba került, egyik fővárosi lapban napvilágot látott támadás is, de a tanács ezek után sem látja szükségét annak, hogy *Török* Aurél dr. tanácsait figyelembe vegye, mert mint bebizonyult, a bizottság megkérte a tudóst, hogy szolgáljon utbaigazítással, de még feleletre sem méltatta a hozzá intézett levelet.” Ezekkel szemben kénytelen vagyok kinyilatkoztatni, hogy eddigelé semmiféle értesítést nem kaptam arról, miszerint én a bizottság részéről utbaigazítás végett felkértem volna, valamint mind a mai napig semmiféle levelet sem kaptam, hogy arra felvehettem volna. Ennyi a tény, ennyi az igazság. Az igen tisztelt szerkesztő urnak maradok kitünő tisztelettel *Török* Aurél dr. udv. tanácsos.

— Merénytet egy vasut ellen. Sátoraljujhelyről jelentik: Tolesva és Erdőhorvát között iparvasutat létesítettek annak ellenére, hogy az ottani nép tiltakozott a vasut ellen. A tegnapi előtti megnyitás alkalmával is nagy köveket hengergettek a sínek elé és meg akarták akadályozni a vonat közlekedését. Emiatt csendőri őrsjáratot rendelt ki a főszolgabíró. Az iparvasut ma délután kisiklott és a sínek mentén álló *Derecskey* Szimon csendőrsvezetőre zuhant, aki azonnal meghalt.

— Jubiláló napilap. A Pécsi Napló karácsonykor ünnepelte fennállásának husz éves jubileumát. Ez alkalmából a lap százhusz oldalas számot adott, a melyben a Dunántul legnagyobb lapja írásban és képből visszapiant Pécs város és a vármegye husz éves multjára és a lap alapítására. Karácsony másodnapján a lap felelős szerkesztője, Lenkei Lajos tiszteletére diszebédet rendeztek, a melyen részt vettek: Nendtwich Andor kir. tanácsos, polgármester, Stengs Ferenc alispán, Opris Péter, posta- és távirada-főigazgató, Kindl József, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Visy László dr., az ügyvédi kamara elnöke és számosan. A lapkiadó részvénytársaság rendkívül értékes ajándékkal lepte meg a jubilánst, a kinek a nyomdászok nevében Tursics Imre aranytollat nyújtott át.

— Az ügyvédjelölt titokzatos balesete. Rejtelmes háttérű balesetről értesít bennünket kolozsvári tudósítónk. Elt Kolozsvárott egy *Jauner Györgyné* nevű 48 esztendőes hölgy, akihez benső barátság fűzte *Winkler Ferenc* kolozsvári fiatal ügyvédjelöltet. Jaunerné a napokban öngyilkosságot követett el. A dráma éppen azon a napon történt, amikor *Winkler* doktorra avatták a kolozsvári egyetemen. Állítólag azért követte el az öngyilkosságot a hölgy, mert *Winkler* elfordult tőle, holott Jaunerné azt hitte, a fiatalember őt feleségül veszi. Tegnapi *Winkler* elutazott Kolozsvárról. Tövisen leugrott a robogó vonatról és a fején, meg a lábán erős zúzódásokat szenvedett. Nem tudni biztosan, hogy baleset történt-e, vagy *Winkler* öngyilkossági szándékából ugrott-e le a vonatról.

— Új postahivatal. Csanádvármegye Reformátuskövácsháza községben működő posta-ügynökség 1911. évi január hó 1-én posta és távbeszélő hivattal alakították át. A posta és távbeszélő hivatal postamesteri kezelésben, teljes fel- és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt fog működni. A posta- és távbeszélő hivatal postai összeköttetését a Reformátuskövácsházáról a mezőkövácsházai pályaudvarra és vissza naponta háromszor közlekedő gyalogküldőnejarat útján a mezőkövácsházai posta- és távirada-hivattal, továbbá a 212. és 216. számú vonatokban közlekedő kalauzpostákkal és a 214. sz. vonat útján a Budapest—Vöröstorony 255. sz. mozgópostával fogja nyerni. A posta- és távbeszélő-hivatal forgalmi körébe Reformátuskövácsháza község van beosztva.

— Mindenki nézze meg, hogy van-e elegendő névjegye és ha netalán az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó percre, amikor már a megrendelések főlhalmozódnak, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg az Aradi Nyomdászvénytársaság nyomdájában, ahol elegáns, divatos és remek kivitelű nyomtatott névjegyek 100 darabonként két koronáért kaphatók. Vidékre 100 darabonként 2 kor. 40 fillér előzetes utalványozása ellenében bérmentve küldjük.

— Elragadtatással szemlélt mindenki *Weinberger Ferenc* jó hírű ékszerészünk gyönyörű újévi ajándékait. Nagy briliáns-, ékszer és ezüstneműek raktára, tulhalmozottság és alkalmi vételek folytán. *Mosás olcsó árak.* Telefon 439. 4399

— Újév alkalmára megérkeztek a legszébb női selyem- és bőrtáskák, utazó készletek, fésű- és manikűr-garnitúrák, szivar-, cigaretta-, vizit- és pénztárcák, legfinomabb francia és angol illatszerek, disz kettők, pipere- és disz műárúk, játékszerek, babák stb., legnagyobb választékban szállított árban kaphatók *Hegedűs Gyula* üzletében, Aradon, *Andrássy-tér 15.* Telefon 506. 1761

— Izléses névjegyek *Kerpel Izónál* készíthetnek. 4794

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

• Természetes vasmentes ásványvíz. • Száraz levegővel-erősített és gyógyosított.

SCHULTES ÁBOST

Bony-Lápódti Salvator-forrás-üzlet, Budapest, Rudasliget, 8.

TARKASÁGOK.

(Ki a legöregebb?) Friss kolbász és hurkaszállítmányokat kapott ajándékba Debrecenből a Nemzeti egyik művésze, s ez alkalmából nagyszabásu vacsorára látott vendégül egy kis bohém-társaságot. Jelen volt természetesen Ujházi, a Mester is, a ki nélkül semmiféle bohém-társaság nem teljes.

Behozták az első fogást és leteszik az asztalra. Nagyszerűen és izgatóan párolog. Mindenki várja, hogy a Mester vegyen. Az örökifju Mester pedig udvariasan odatolja a tálat a vén filozófiájú ifju Szász Zoltán elé:

— Kezdje a legöregebb. Én majd utoljára veszek.

(A ravasz művésznő.) Egy igen csinos hölgyről szól a történet, a ki egy fővárosi színháznak is volt tagja, de mivel a leghosszabb szerepe sem terjedt többre három szónál, a szerző-dése leteltével elment vidékre kabarézni. Egy kisebb északmagyarországi városban játszott nemrégiben. Az utolsó napon a szálloda pincére hosszú és borsos számlát hozott a reggeli mellé. A művésznő végigpillantott a számlán, aztán rövid gondolkodás után így szólt:

— Küldje fel a tulajdonos urat.

A tulajdonos ur kikapós ember, s a felesége híres arról, hogy áspis féltékenységgel asszony. Szóval bekopogtat a művésznőnél a tulajdonos és a kínálásra helyet foglal.

— Édes tulajdonos ur, engedje el a szálloda-kontót!

— Sajnálom, nagysád, nem tehetem.

— Ez az utolsó szava?

— Ez.

— Hát most vagy azonnal ráírja a számlára, hogy „felvettem”, vagy pedig segítségért kiáltok.

A tulajdonos rémült sietséggel nyugtázta a számlát.

(A rakéta.) A „Cigányszerlem”-nek ahhoz a jelenetéhez, amikor Fedák és Papir rakéta-hoz hasonlítgatják a szerelmet, az a vidám apróság fűződik.

Még a házi próbák napjai alatt történt, hogy Faragó Géza, a festőművész, aki a darab jelmezeit tervezte, otthon ült egy délelőtt a műtermében és festett. Egyszer csak megszólal a telefon.

— Halló, itt a Király-színház portása. Fedák ónagysága kéreti Faragó urat, tessék azonnal kocsiba ülni és sürgősen eljönni a színházhoz.

A piktor földhöz vágta az ecsetet és otthagyan a palettát, modellt, képet, rohant a Király-színházhoz. Jesszus, gondolta magában, valami nagy baj lehet. Beszalad lihegve a színpadra, egyenesen Zsaszához, aki a legkevesebb nyájassággal fogadta:

— Szép, hogy eljött. Azt hallottam, hogy maga nagyszerűen tud rakétát utánozni. Legyen szives, utánozzon egy kis rakétát...

És Faragó utánozott. A dühtől, hogy ilyesmiért kizavarták a műterméből, tüzes szikrákat szórt a szeme.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Katholikus Kör felolvasó estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Ma délután fél öt órakor rendezte ezidef utolsó felolvasó-estélyét az aradi Autonom Katholikus Kör a Liceum dísztermében. Sok szép, nemes mozgalom tömörítette már Arad katolikuságát együvé, de oly imponáns érdeklődés még nem nyilvánult meg egy alkalommal se, mint az idef felolvasó-estélyek sorozata iránt. Ennek fényes tanubizonyosságát adta a sorozatot bezáró mai estély is, mely iránt oly óriási érdeklődés mutatkozott, hogy a Liceum hatalmas díszterme a közönség felét is alig volt képes befogadni. A felolvasó-estélyek rendkívül és széleskörű nagy népszerűségét kétségtelenül az előadások magas színvonala, az előadók kiváló egyénisége, nagy tudása s *Lakatos Ottó* dr. minorita-rendfőnöknek fáradhatatlan agitálása eredményezte.

A felolvasó estélynek még különös érdekessége egy poétikus, finom hangulattal telt karácsonyi színjáték volt, melyet bájos leánykák adtak elő.

A műsor első száma, *Havadi Barnabás* pannonhalmi főiskolai tanár „Eszttika és morál” címen tartott előadása volt. A választékos, szép gondolatokban gazdag előadás nagy hatást keltett.

Lakatos Ottó befejező szavai után, melyben a sorozatos előadásokon való részvételt megköszönte, nyolc fiatal urileány és egy sereg gyermek *Erdősi Károly* karácsonyi költeményét adták elő rendkívül bájosan és szeretettel méltóan. Roppant kedves volt, amint a leánykák bátortalanul, kissé tartózkodóan elmondották a karácsonyi legenda szerepeit. A nagyrészt szülőkből és rokonokból álló közönségben pedig különösen megértő hallgatóságra találtak, mert nemcsak tetszéssel kísérték az egész előadást, hanem mikor a szegény leány és a vak leány elpanaszolták szenvedéseiket Karácsony angyalának, sokan könyekre fakadtak. De a többi szereplő is mind-mind megérdemelte az előadás végén fölhangzó tapsot, amelynek eredményeül az angyalok kara megismételte a színjáték befejezéseül énekelt egyházi dalt.

A színjátékban főszereplők voltak: Karácsony angyala: *Urbányi Ilonka*. Gazdagok angyala: *O. goldner Pálma*. Szegények angyala: *Schannen Lujza*. Szenvedők angyala: *Licsmann Erzs.* Jótékonyság angyala: *Steiner Mariska*. Gazdag leány: *Kabát Margit*. Szegény leány: *Tóth Irénke*. Vak leány: *Najmányi Margit*. Angyalok: *Baum Vikica*, *Benkő Gizi*, *Drummer Juliska*, *Hönig Mariska*, *Komlóssy Olga*, *Major Gizi*, *Najmányi Gizi*, *Nagy Edith*, *Péchy Ilonka*, *Petrányi Emma*, *Péchy Gizi*, *Pucher Magda*, *Prolich Gizi*, *Steiner Lorika*, *Schanen Böske*, *Schanen Ilonka*, *Szabó Etus*, *Szalay Alice*, *Tóth Terike*. Énekesek: *Antalfy Gizi*, *Baum Mariska*, *Baum Karolin*, *Bihari Ilonka*, *Csalogovits Józsa*, *Gabor Magda*, *Grünwald Mariska*, *Horváth Gizi*, *Horváth Ilonka*, *Hönig Antónia*, *Joanovits Erzs.*, *Keresztury Mariska*, *Komlóssy Boriska*, *Komlóssy Lenke*, *Kómvics Margit*, *Schelly Mariska*, *Schelly Vilma*, *Tóth Wally*, *Vass Sarolta*, *Vasóczy Ilonka*, *Strojny Margit*, akik mindnyájan hozzájárultak az est sikeréhez.

(*) Az Aradi Izraelita Kiházasító Egylet f. hó 25-én vasárnap tartotta választmányi ülését, melynek folyamán az egyesület újabb 2 kiházasítási jutalékot szavazott meg házasulandó szegény izraelita leányok számára. Az egyesület ez évben különösen teljesíti kitűzött jótékony misszióját, amennyiben ez évben már több mint 5 kiházasítási segélyt nyújtott körülbelül 1200 korona összegben.

(*) Az „Aradvárosi társaskör” Sárosi-utca 1. sz. a. helyiségeiben 1910. december 31-én „Szilveszter”-estét rendez, melyre a kör tagjait s a tagok bejelentett vendégeit tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság.

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcbőre rózsás, üde, friss, finom, hamvas és d'szkréten matt. Ilyenné tette a Yes Porcellánpótlert. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden poudert közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpótlert ártalmatlan, ezt a hítes vegyész bizonyítja és mert szépítő hatása biztos, millió esetben kipróbált.

A Porcellán-pótlert csak „Yes“ felirattal való. Kapható az egész világon mindenütt. Az amerikai Porcellán-pótlert R. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Keckeméni-úton 8., VIII. Rakóczi-ut 9. Árak: 5.- 3.- korona.

Aradm kapható: Németország, A. Földes Koloman, Vojtek és Weiss. Rózsán, Hajós Árpád és Nagodás Gyula cégnél.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel- lékállomás)	151
Kiadóhivatal és hírdetési osztály	151
Nyomda	151

TÖRVENYKEZÉS

§ A pezsgő. P. Lajos 14 éves fiu Battonyán Török Sándornál volt szabóinas és felhasználva gazdája bizalmát, annak tudta nélkül pár hét alatt 138 korona adósságot esinált Makadi Pál üzletében. Könyvre hordta a eukrot, teát, rumot, csokoládét, bort és inas társai-val elfogyasztotta. Gyöngyvetlet volt ez. Vér-szemét kapott és utólagja pezsgőt hozott, de nem izlett cimboráinak a magyar pezsgő és más alkalommal franciá pezsgőt kért. A kereskedő nagy bosszantatás mellett Törökhöz fordult, aki ekkor átvult el, mert mitsem tudott a vásárlásokról. Usalásért állott a bíróság előtt a fiatalokú bűnös, akit Gyuláról hoztak el a tárgyalásra, ahol hat hónapja ül már lopásért. Törödelmesen bevallott mindent. A bíróság javító nevelésre ítélte, míg inas cimboráit felmentette, mert a fiatalokú tolvaj terhelő vallo-másán kívül nem volt ellenük semmi bizonyíték.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= Az osztrák-magyar bank — mint Bécsből táviratozzák — ma délutáni rendkívüli köz-gyűlésén beható tárgyalás alá vette a bankja-vaslatot és azt hosszu vita után elfogadta.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás

Budapest, decem. 28

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínátat megfelelő, vételkódv gyenge 6 ezer mr. 6 fillérral olcsóbb.

Az árak 50 k lönként számítva:

	Déli zariat	2 órai zariat
Buza 1911. áprillásra	10.88—10.89	10.90—10.91
Buza 1911. májusra	10.78	10.79 10.82 10.83
Buza 1911. októberre	1.54—1.55	10.56 10.57
Rozs 1911. áprillásra	7.75 7.76	7.77—7.79
Rozs 1911. októberre	7.72—7.73	7.72—7.73
Tengeri 1911. májusra	5.56—5.57	5.55—5.56
Zab 1911. áprillásra	8.36—8.37	8.38—8.39

A Temesvári Lloyd-Társulat terményosarmokának hivatalos árjegyzése

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonkénti korona értékben.)

1910. Dec. 28

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	9.70—9.80
76	9.80—10.90
77	9.90—10.05
78	10.10—10.20

Buza (Temesvári kereszt. Áru):

75 kilogrammos	9.65—9.70
Rozs	6.70—6.75
Árpa	6.65—6.70
Zab	6.10—7.20
Tengeri (ol)	4.40—4.45

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés)

— Dec. 28. —

Magyar aranyjárdék 4%	111.40
Magyar koronajárdék 4%	52
Magyar koronajárdék 3 1/2%	74.25
Magy. földtseherm. kötvény 4%	92.40
Horvát-szlavon földtseherm. kötv. ny.	54
Magyar nyereségyorseregy kölcsön	227
Vassasab. és szegedi sorajegy kölcsön	160
Osztrák járdék papírban	93.50
Osztrák járdék esüstbe	97.25
Osztrák járdék aranyban	115.75
Osztrák koronajárdék 4%	93.40
1900. évi osztrák államsorajegy	169.50
Osztrák-magyar bankroszvény	16.90
Magyar hitelbank-részvény	848
Osztrák hitelintézet részvény	6.250
Osztr.-magy. Államvasuti részvény	753
20 frankos arany (Napoleonkor)	10.5
Német birodalmi márka	117.2 1/2
London vista	240.0 1/2
Paris vista	95.05
30 mártás arany	28.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— Dec. 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-grammon felül súlyban — fillérig; közép páron-
ként 300—400 kilogrammig e-jedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súly-
ban 155—160 fillérig; fiatal közép páronként 251—320
kilogrammig terjedő súlyban 167—168 fillérig; könnyű
páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 164—168
fillérig.

Sertéselészám: dec. hó 23. napján volt kény-
vet 17382 darab, dec. 24. napján (olhasztatott) 61
darab, dec. 25. napján elszállított 34 darab, dec.
27. napjára maradt készletben: 17400 darab.
A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Feladó-szerkesztő
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. december hó 29-én:

B. bérlet B. bérlet

A balga szüz.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Henry Bataille. Fordította:
Abrányi Emil. Rendező: Keszler Ede.

S Z E M E L Y E K:

Amadé herceg Keszler Ede.	Roux abbé Várnay Jenő.
A hó cegne Follinusné E.	Kety Havy R.
Dianette Harmath J.	Herceg titkára Mazon F.
Gaszton Delli Lajos.	Komoronyik Keller
Armaury Beregi S.	Elő kapus Szabó Lajos.
Armauryné N. vak Irén.	Szobaleány Harmath I.

Közdete este 7 óra fel kezdés.

1911. január 1. Az Aradi Könyvnyomda-
szori Szakegyesület és
az Aradi Gutenberg-dal-
kör a Fehér Kereszt nagytermében hangversenyyel
egybekötött táncestélyt rendez.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1910. dec. 29-én, csütörtök:

(Báró Simony-úton 1. szán, Szabadság-ter mellett.)

1. Berlin. Látványos. — 2. Boldogság ára. Dráma. — 3. Szerelmesek. Humoros. — 4. Elvesztett játszma. Dráma. — 5. Ördögi tréfák. Humoros. — 6. Damaskus. Látvá-nyos. — 7. Titokzatos ügy. Humoros. — 8. A legyón. Dráma.

Előadások d. u. 5 órától kezdve.

Az előadások tartama 1 ó. fél óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara
játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60
fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-terti új Lloyd-palotában.

Műsor: Ma csütörtökön 1910. december 29-én. —

1. A hitetlen megtérése. Életrajz. — 2. Hol az érem? Kacagató felvé. el. — 3. Kirándulás Capri szigetere. Természet utáni felvétel. — 4. Szenet a habok után. Dráma. — 5. Pista lelkék. Humoros. kép. — 6. Mozgó-kép-újság. Aktuális események a nagyvilágból. Az Apollo-Színház állandó műsor-száma. — 7. Mária ki-vánsága. Életrajz. — 8. Az erőtlenes futató. Bobozat.

Az előadások d. u. fél 6 órakor kezdődnek.

Helyárak: I-6. rendű páholy 5 kor., II-od rendű páholy
4 kor. Páholy és 1 kor. Zárték 1 kor. I-6. hely 80
fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV. hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérn kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruház. — Buffet.

Ma, csütörtök 1910. december 29. én este fél 8 órakor
Az Urania Magyar Tudományos Színház aradi szín-
padja.

1848. szabadságharc története

Három felvonásban, 234 gyönyörűen színezett vetített és
mozgófényképpel. A képeket feste te és a darabot fel-
olvassa Vágó B. festőművész.

NYILTTER

Helyszülke miatt az összes
raktáron levő

újévi
ajándéktárgyaknakalkalmas
tárgyak,

bámulatos olcsó áron

lesznek árusítva.

Oriási választék izléses üveg-
porcellán és mosdókészletekből,
modern függő és asztali lámpák-
ból. Figurás dísz tárgyak porcel-
lán, majolika, bronz és elsőrendű
china ezüstből, ugyszintén leg-
jobb minőségű alpaca és china
ezüst evőeszközöket tartok.

Legnagyobb választék modern képkeret
mintákból.

= Fischer Mór, =

Andrássyter 18. Fischer Eliz-palota.

4501 Városi és megyei telefon 568.

NEUMANN M.

uri szabó, cs. és kir. udv. és kam. szállító.

Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe

ARAD.

Hölgyeknek legkellemesebb

ujévi meglepetés egy gyönyörű

Kézápoló

készlet remek kivitelben.

Gyöngyház, ezüst, teknőc, teknőc-utánzat, csont, cocus és ébenfából 3 K-tól 70 koronáig minden árban.

Továbbá mint hasznos és igen kedves ajándék egy csinosan összeállított

Fésű

garnitúra

1 tükör, 1 hajkefe, 1 bontó, 1 nyeles és 1 porfésű tartalommal. 811

Legfinomabb francia

Illatszer- ajándékok

„dus választékban.”

Rendkívül izléses japán mintájú illatszer

Diszdobozók

(Kazetták.)

2 üveg divatos parfüm, 1 drb. finom szappan és puder tartalommal. 4 koronától : kezdve minden árban. :

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455.

SZULTANORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, a Dör- és dús lithion-tartalmú ésványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Kezeltető: Budapest, IV. Ferencz térszékpart 72. Köthességek: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dör Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 826 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 261

Dr. Werner Sándor

urologus és bőrgyógyász

Szabadság-tér 2. szám alatt.

Speciális orvosi laboratóriumot szerelt fel a legtekélyesebb segédeszközökkel. A Wassermann-féle vérpróbákat a legújabb módosításokkal, a vizelet kémiai és bakteriologiai vizsgálatát (gonococcus, coli, stb.) spirochaeta onó-vizsgálatokat, a fej és bőr offlorescentiák stb. vizsgálatát a legnagyobb gonddal végzi. 4702

Lakatosműhely áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy Wesselényi-utca 1. szám alatt volt

lakatos műhelyemet

december 1-től Batthyányi-utca 23. szám alatti házba

helyeztem át

Elvállalok mindennemű épületvasalásokat, sirkerítés és takaréktűzhely készítését, ugyszintén javításokat jutányos áron.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem kiváló tisztelettel

3744

Láng József.

ATLANTIKA

egyedüli

KÁVÉ ÉS TEA

speciális üzlet.

Mi a titka

annak, hogy a ki ma Aradon jó kávét és teát akar, csakis itt vásárolja e cikkeket. 4801

1. Kifogástalan jó minőségű áru.
2. Szakszerű tiszta kezelés.
3. Fűszer és egyéb szagoktól mentes.
4. Minden órában friss pörkölés

villany-üzemű pörkölőn.

ARAD, Andrassy-tér 20.

Szemben a vármegyeházzal.

Városi és megyei telefon 609.

6581

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, dus gyökérezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszőket ajánl gyökerez és elsőrendű minőségben

HÁMORI-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

Szenzációs ajándékok!

Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfelvételeit nálunk eszközli, teljesen ingyen egy díszes Biedermayer-szerű naptárt kap ajándékba saját arcképével.

Stojkovits és Békés

1645

fotoművészeti szalonja

Arad, Szabadság-tér 16. szám.

(Domány-palota.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kerpel Jzso

ajánlja 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden újdonság azonnal kapható. 80.000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Előnyös vidéki bérlet zeneművekre és könyvekre. Veszak egész könyvtárakat és hangjegyeket legmagasabb áron. Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, stb. gvári raktára. Irodai cikkekben különlegességek. A Révai Lexikon részletfizetésre is kapható. Kerpel Jzso könyv- és papirkereskedése Aradon. 4071

Lószerszám

és nyereg, használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 4628

Fehérnemű varrást

és javítást elfogad Kleinné, Magyar-utca 20a. 4777

Eladó

2 darab erős ló 320 koronáért, 1 kis kocsi 50 koronáért. Vételre kerestetik 1 darab 3-5 éves fejős tehén borjuval 200-240 korona értékben, 1 darab szamar 40 korona értékig és 1 darab pávatyuk. Ajánlatok Popovics Vazul nyugtánító címére kéretnek, Berzovára. 4798

Különbejárati

szép utcai szoba Erzsébet királyné-körút 9. szám alatt kiadó. — Bővebbet Neumann M. 4799

Fiatal könyvelő

ki a gyors- és gépiráshoz is ért. állást keres. Cim: E. S. Mikes Kelemen-utca 20. 4798

Intelligens

tanítónő izraelita uri családnál teljes ellátást keres. Azonnali megkeresés ármegjelöléssel e címre küldendő: Schäfer, Békés. 4800

Német bonne

kerestetik egy öt éves leányka mellé. Cim a kiadóban. 4804

Egy 5 szobás lakás

és ugyanott egy külön bejárati pincehelyiség, amely műhelynek vagy raktárnak igen alkalmas, azonnal kiadó. Hassinger-utca 5. szám. 4804

Állást keres

40 éves hajadon nő, magános urnál, mint házvezetőnő vagy gazdasszony. Cim a kiadóban. 4805

Egy gépirőnő állást keres,

ki már alkalmazva volt. Cim a kiadóban. 4806

226—1910. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a, illetőleg 1908. évi XLI. tc 19. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 584/4. számú végzése következtében Vincze Miklós javára 400 kor. s jár. erejéig 1910. évi június hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2234 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házbeli butorok, stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 584/4. számú végzése folytán 180 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi december hó 16. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 99 kor. 84 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Alvácán, alperes lakásán leendő megtartására 1911. évi január hó 7-ik napjának délelőtt negyed 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Körösbánya, 1910. évi december hó 20. napján.

Emanuel.

4797

kir. bír. végrehajtó

Akar Ön Pénzt

megtakarítani?

Akar Ön jó árut is olcsón venni?

ugy keressse fel

KORÁNYI

cipő-, kalap- és uri divatáruházát,

mert szép és jó árut csak ott vehet a legolcsóbban. — Saját érdekében győződjék meg! ésvigyázzon a cégre!

Korányi Jenő Szabadság-tér 3.

(a volt Winternitz-féle helyiség.)

● Leszállított árak. ●

Erős munkás cipő, kézimunka frt. 2.60 feljebb.
Férfi Box Bergsteiger frt. 3.75 feljebb.
Amerikai cipő box vagy chewro frt. 6.50 feljebb.

Női fűzős cipő frt. 2.70 feljebb.
Box fűzős frt. 3.50 feljebb.
Fiu-, gyermek- és leánycipők már 80 krajcártól és feljebb.

Báli cipőkben óriási választék!

Férfi-, női-, gyermek-, leány- és flu cipők minden kivitelben és minden árban kaphatók! oooo

Legújabb divatu kalapok, nyakkendők és fehérneműekben állandóan nagy raktár.

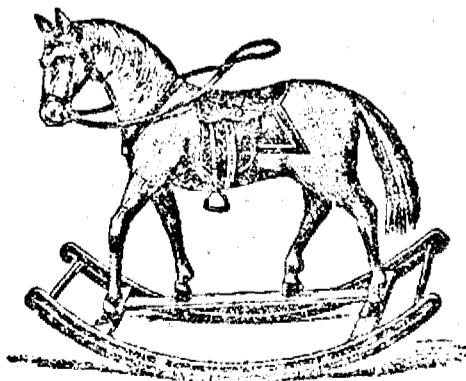
Játékok!!

mélyen

leszállított

árban

kaphatók

Eisele János

koronás

áruházában

hol az összes játékaruk kiárusítatnak.

2485